

**SALEZIJANSKI
VESTNIK**

Naslovnna slika:

»Don Bosko v Vatikanu«

Ta kip je v baziliki Sv. Petra v Rimu na desni strani, v niši nad bronastim kipom na prestolu sedečega sv. Petra. Postavljen je bil 31. januarja 1936 — sedaj stoji tam že 40 let.

Iz kipa odseva meditativni značaj svetnika, umska moč, dalekovidnost apostola. Očetovski nasmeh in krepka usta dobro označujeta njegovo živost in ljubeznivost.

SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasilo salezijanske družine
Leto X. št. 1 (27) — 31. 1. 1977

Izdaja Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6

Odgovarja in ureja
dr. Stanislav Kahne (stk)
z uredniškim odborom

Oprema: Ivan Kogovšek
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice,
Ljubljana

VESEBINA

- Don Bosko
- 3 Salezijanski jubilej:
- 4 Naši poklici
- 6 Intervju z don Boskom
- 8 Misijonar v Koromandelu —
Ivan Kešpret
- 10 Salezijanski sotrudnik
- 12 V molku zgovornih letnic lesa —
Franc Prevc
- 13 Mladi in molitev danes
- 14 Glas z zelenih gričev Burundija —
Jože Mlinarič
- 15 Don Boskovo vzgojno poslanstvo
- 16 Spovednica je prazna —
Anton Logar
- 18 Salezijanski misijoni po abecedi
- 19 Iz družine molilcev za poklice
Ali ga poznate?

DON BOSKO — PESEM MILOSTI IN APOSTOLATA

Okrog don Boska se tare dokajšnja gruča fantov.

**Nekoga, ki so mu še posebej sijale oči,
je don Bosko zadel z vprašanjem:**

»Kaj je najlepšega, kar si doslej videl na svetu?«

**Rosnemu najstniku so še bolj zažarele oči,
planil je svojemu očetu za vrat in klical: »Don Bosko, don Bosko!«
Ob petinsedemdesetletnici prihoda salezijancev v Slovenijo
nehote tudi v nas vstaja vprašanje,
kaj je don Bosko zame, zate, za nas?**

**Don Bosko je bil tako močno v svojem prostoru in času,
da ga mnogi niso razumeli,**

**a je bil prav tako močno
zunaj vsake omejenosti prostora in časa,
da tudi mnogim drugim ni šel v račun.**

**Eni bi hoteli iz njega narediti le revolucionarja,
drugi socialnega delavca, politika, pedagoga,
spet drugi vidijo v njem samo mistika in asketa,
kajpada nekateri tudi čarovnika in čudodelnika
in še drugi legendarnega delavca.**

**Ostal pa bo vedno to,
kar pravi o njem »njegov papež« — Pij XI.:**

**»V don Bosku občudujemo, kako je naravno postalo nadnaravno
in nadnaravno povsem naravno!«**

In Janez Dobri pravi:

»Don Bosko je pesem milosti in apostolata.«

Zadnje čase smo na don Boska gledali s sebičnimi očmi.

Hoteli smo vanj projicirati sebe. In nikakor ni šlo!

Nismo bili z njim zadovoljni, ker smo v njem iskali sebe.

**Treba je zopet v njem odkriti pravega mistika,
ki brez sramu stopa vštric z največjimi velikani duha,
a ta svet posreduje ne učenim menihom,
marveč neukim fantom.**

**Treba je v njem odkriti vztrajnega garača,
ki se ne boji nobenega področja dela,
še več, v vsako delo se tako vživi,
kakor da ni drugega na svetu,
a vendar je s srcem »povsem drugje«.**

**Le kdor ima otroško preprost
in evangeljsko čist pogled
bo odkril resničnega — lepega don Boska.**

SALEZIJANSKI JUBILEJ

Adventna doba prihoda salezijancev s pogledom naprej

Na začetku novega civilnega leta in ob don Boskovem prazniku je prav, da se znova spominimo 75-letnice prihoda don Boskovih sinov v Slovenijo.

Salezijansko izročilo 75-tih let v Sloveniji naj kot zakramentalno znamenje ostvarja nove sile v nas, ki nas bodo usmerjale v prihodnost tako, da bomo »stanovitni, neomahljivi in vedno bogati v delu Gospodovem« (1 Kor 15, 58).

Ko sedaj izražamo svojo hvaležnost Bogu, Mariji Pomočnici in don Bosku za vse dobrote, ki smo jih bili do sedaj deležni salezijanci, Hčere Marije Pomočnice, sotrudniki in ves slovenski narod, ne pozabimo tistih, ki so največ pripomogli k temu, da so salezijanci prišli na Rakovnik.

Naj omenim še prav posebej kanonika Luka Jerana in opata Janeza Smrekarja. Osemnajst let pred smrtjo našega ustanovnika je Luka Jeran sam obiskal salezijanske ustanove v Turinu, prejel iz don Boskovih rok življenjepisa Dominika Savia in ga začel objavljati v Zgodnji Danici. V tem listu, ki ga je on urejal, je seznanjal slovenski narod z don Boskovimi ustanovami, njegovim vzgojnim sistemom in delom, kar je pripomoglo, da se je kmalu začutila potreba po prisotnosti salezijancev v Sloveniji. Ko bemo kroniko 'salezijanskega' Rakovnika, zlahka ugotovimo, da so Slovenci 30 let živeli pravo ADVENTNO OBDOBJE v pričakovanju salezijancev: naravnost zahtevali so jih v svojo domovino. Kanonik Luka Jeran in katehet Janez Smrekar sta tako razgibala in navdušila vplivne osebe in široko javnost slovenskega ljudstva, da se je vrhovni predstojnik Mihael Rua moral skoraj deset let braniti pred 'nasilnimi' prošnjami.

Najznamenitejše osebnosti iz javnega življenja so se pridružile zahtevi, naj bi salezijanci čimprej začeli svoje delo med nami. Nekateri od teh so bili salezijanski sotrudniki, ki so se prvič zbrali na praznik sv. Frančiška Saleškega 1896. Imena govornikov na tem shodu so znana: prelat dr. Čebašek, dr. Debevec, stolni dekan Janez Flis, dr. Ivan Janežič, dr. Janez E. Krek in Janez Smrekar. Drugi so kot člani društva za izgradnjo zavetišča v Ljubljani na drug način pripo-

mogli k dosegu istega cilja, kot npr. kard. Missia, nadvojvoda Albreht, mestna občina Ljubljana, dr. Ivan Tavčar...

Med vsemi pa gotovo zasluži, da ob tem slavlju njegovo ime zapišemo z velikimi črkami, naš največji dobrotnik, katehet in opat JANEZ SMREKAR. Nekaj nas sobratov je 23. novembra, na obletnico prihoda salezijancev v Slovenijo, obiskalo pokopališče njegove rojstne fare Sv. Helene v Dolskem in v znamenje hvaležnosti smo položili na njegov grob šopek rdečih nageljnov, prižgali svečo in molili. V imenu vseh živečih slovenskih salezijancev se mu z molitvijo nismo le zahvalili, ampak tudi priporočili za nadaljnjo podporo.

Preroška oporoka Luka Jerana je katehetu Smrekarju v težkih preizkušnjah, ko je 'pripravljaj pot' salezijancem v Slovenijo, dajala moč, da je tudi 'proti upanju upal'. Takole mu je dejal na smrtni postelji 1896. leta: »Skrbi in žrtvuj se za mladino! Delaj na to, da pridejo salezijanci na Kranjsko. Veliko boš moral trpeti, imel boš raznovrstne nasprotnike, a ne obupaj in ne odnehaj, tudi če bi bilo tako hudo, kakor da bi drva cepili na tebi. Videl boš, da bo Bog pomagal in blagoslovil tvoje delo.« In Bog mu je res pomagal in blagoslovil njegovo delo.

Kako potrebni so današnjemu človeku apostoli, ki ne mislijo toliko na 'svoje' probleme, ki ne govorijo toliko o 'svojih' težavah, ampak se z nesebično delavnostjo, z vztrajno gorečnostjo in z duhovno krepkostjo popolnoma predajo božjim načrtom, ki so načrti božje odrešenjske ljubezni. Tak je bil katehet Smrekar, ki ga je Bog s preizkušnjami prečistil in pripravil, da je zmozel odgovadati se vsem načrtom, v katerih je bil 'preveč' on in 'premalo' Bog, in se predal uresničevanju načrta, ki je bil res božji. Bodimo prepričani, da naše poslanstvo, kot Jezusovo, obstaja v resnici v poslušnosti Očetu, da je naša resnična žrtev, kot Kristusova, v 'da izvršim tvojo voljo': vse druge žrtve so le njeno znamenje.

Le če bomo v tej eksistencialni obliki iskali in izvrševali Očeto vo voljo — tudi, če bi nam bilo kdaj tako hudo, kakor če bi drva cepili na nas' — bo v našem življenju vse učinkovito, vse oznanjevanje, ves apostolat.

Po zgledu naših prvih sotrudnikov in prvih sobratov salezijancev v Sloveniji bodimo 'nosilci in znamenje Kristusove ljubezni' namembnikom don Boskovega poslanstva v našem času.

Rudi Borštnik, inspektor

NAŠI POKLICI

**HIŠE ZA OBLIKOVANJE OSEBJA
V 75. LETIH DELA SALEZIJANCEV
V SLOVENIJI**

Don Boskova glavna skrb

Sv. Janez Bosko je prejel od božje previdnosti nalogo za vzgojo revne in zapuščene mladine. Na začetku je bil on sam v eni osebi ravnatelj, ekonom, vzgojitelj, vratar, kuhar, čevljar, krojač in še vse drugo, kar je bilo potrebno za vzgojo in vzdrževanje svojih fantov gojencev. Skušal je pridobiti najbolj sposobne in goreče duhovnike turinske nadškofije, da bi mu pomagali pri delu. Toda ti so ga drug za drugim zapuščali. Tedaj sta mu papež Pij IX. in piemontski minister Urbano Ratazzi (velik liberallec in sovražnik Cerkev) svetovala, da naj ustanovi redovno družbo za vzgojo revne in zapuščene mladine. Sedaj se je don Bosko poleg vzgoje revne in zapuščene mladine in vzgoje škofijskih duhovnikov začel ukvarjati tudi z vzgojo svojih naslednikov pri delu z mladino, to je redovnikov salezijancev. Don Boskovo delo se je hitro množilo. Zato je potreboval mnogo usposobljenega osebja in zato mnogo zavodov za vzgojo redovniškega in duhovniškega naraščaja.

Iz vašega naroda morajo priti salezijanci

Ko so prišli prvi slovenski predstavniki v Turin in prosili tedanjega vrhovnega predstojnika salezijancev blaženega Mihaela Rua, da bi poslal salezijance na Slovensko, jim je ta odgovoril: »Pošljite nam slovenske fante in bomo naredili iz njih slovenske salezijance.«

Tako so prijatelji salezijancev zbirali po celi Sloveniji fante, ki so v Turinu in bližnjih piemontskih mestih študirali v tamkajšnjih salezijanskih domovih in se vračali v domovino kot duhovniki in vzgojitelji revne in zapuščene mladine. Ti salezijanci so tudi pred 75. leti začeli salezijansko

delo v Sloveniji, na Rakovniku pri Ljubljani.

Toda vzgoja za vzgojitelja mora biti doma, tam kjer bodo vzgojno delovali. Tako so tudi slovenski salezijanci morali misliti na to, kako bodo v Sloveniji vzgajali svoje bodoče redovni-ke-vzgojitelje.

Najprej moramo vzgojitelje vzgojiti

Vprašanje vzgoje slovenskih salezijancev se je z vso jasnostjo pokazalo pri ustanavljanju zavoda v Veržeju. Veliki častilec Marije, veržejčan Anton Puščenjak, in njegovi dve sestri so se odločili, da bodo vse svoje nepremično premoženje zapustili ustanovi »Marijanišče« za vzgojo domače mladine, če mogoče v kmetijski šoli. Začeli so graditi zavod, dasi niso imeli še osebja. Zlasti za kmetijsko šolo, ki terja zelo specializirane moči ni bilo primernih ljudi. Ko so se obrnili na salezijance, so ti bili sicer voljni sprejeti zavod, vendar pod pogojem, da bi si tam vzgajali tudi vodilno osebje. Začeli so z več kmetijskimi tečaji za okoliško mladino in odrasle kmetovalce, obenem pa so ustanovili tudi gimnazijo za redovniški in duhovniški naraščaj.

Marijini sinovi — zakasneli poklici

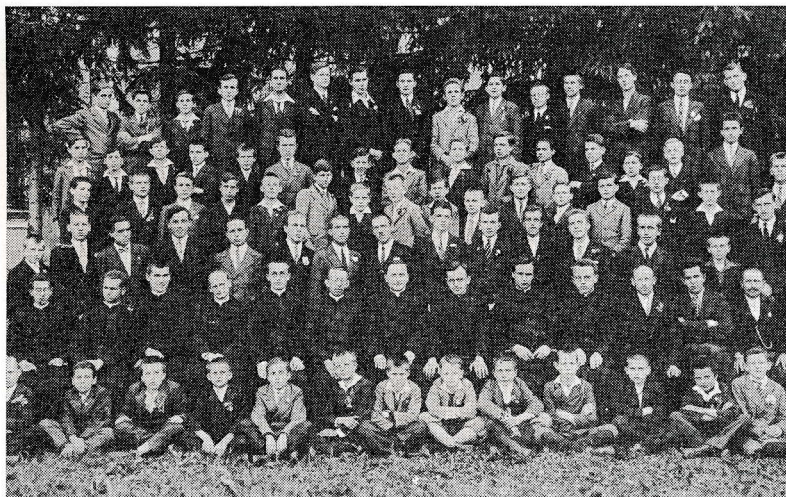
Mursko polje, kjer slovi po svojih starih izročilih Veržej, je dajalo vedno mnogo duhovniških poklicev. Toda salezijanci niso smeli nastopiti kot konkurenti škofijskemu semenišču ali drugih redovnikov, temveč so morali na izviren način rešiti vprašanje poklicev. To so naredili tako, da so ustanovili zavod za zakasnele duhovniške poklice. Prav ti zakasneli duhovniški poklici so se izkazali — in se kažejo zlasti danes — kot izredno rodovitno polje bodočih apostolskih delavcev.

Izredni časi

Vse to se je dogajalo na začetku I. svetovne vojne. Takrat smo bili Slovenci del avstrijskega cesarstva v katerem je bilo združenih sedem narodov v eni državi, ki imajo danes vsak svojo neodvisno državo. Tako tudi v Veržeju nismo mogli Slovenci takoj vsega imeti, ampak smo si morali marsikaj deliti z Nemci in Poljaki. Vendar so Slovenci mogli prav tukaj uveljaviti svoj način duhovniške vzgoje predvsem za zakasnele poklice.

Zakasneli poklici

Za zakasneli poklic se šteje fant, ki začne študirati za duhovnika po končanih rednih šolah do 25. leta. Redne šole so se pred I. svetovno vojno končavale s 14. leti (danes bi bil zakasneli duhovski poklic tisti, ki bi začel študirati z 18. letom). Mnogo fantov mogoče zaradi družinskih razmer, mogoče pa zaradi denarne stiske ne more pravočasno v šolo. Tako jim ostane že-

Salezijanski semeniščniki v Veržeju 1933. leta

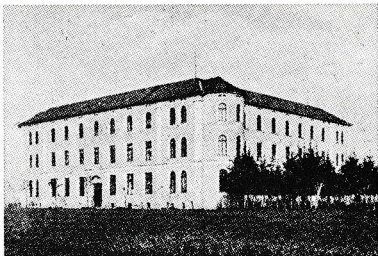
lja po poklicu, izvršiti pa je ne morejo.

Ker taki fantje dobro vedo kaj hočejo in so že utrjeni v resnem delu, lahko študij, ki se normalno odvija v osmih letih, dovršijo v petih letih. In to je bilo za Veržejski zavod Marijanišče značilna pot do duhovništva.

Zaradi večjega povpraševanja po salezijanskih vzgojiteljih so pozneje začeli sprejemati tudi fante za redno gimnazijo. Vendar je ostal pečat Marijinih sinov — zakasnelih poklicev vedno na veržejskem zavodu.

Ker je veržejski zavod izrecno vzgajal tudi za vzgojitelje v misijonskih deželah, se tedanjemu vodstvu ni zdelo nujno potrebno, da bi morali imeti vsi študenti javne izpite. Tisti pa, ki so hoteli delati izpite, so jih delali na mariborski klasični gimnaziji.

Leta 1936. je tedanji ravnatelj dr. Josip Valjavec odločil, da morajo vsi gojenci Marijanišča v Veržeju delati javne izpite na gimnaziji v Murski Soboti. Ker je bila to realna gimnazija, se je tudi sistem študija s klasične gimnazije preoblikoval v realnega.

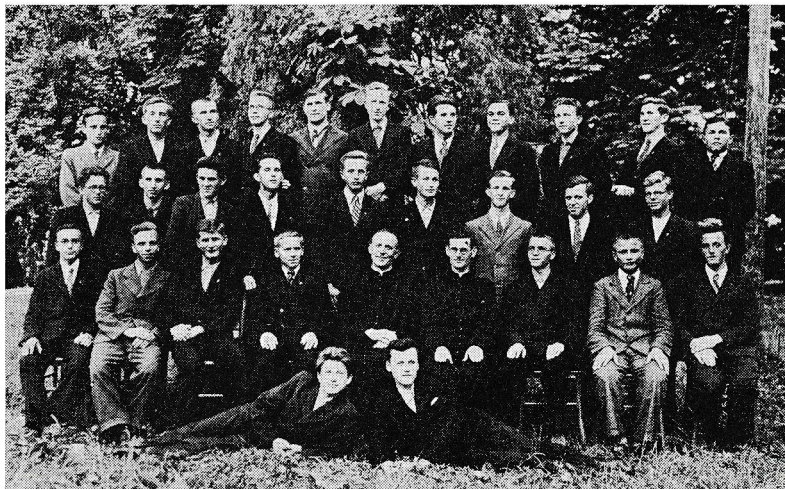

Salezijanski zavod v Veržeju

Redovniška vzgoja — Radna pri Sevnici

Don Bosko je bil mnenja, da tisti, ki se hoče popolnoma posvetiti Bogu v redovniškem življenju, naj ta namen čim prej uresniči. Zato je izbral možnosti, ki jih daje kanonsko pravo, da pri 18. letih kdo naredi redovne zaobljube. Po končanih petih razredih gimnazije (v Veržeju), ko so imeli mnogi učenci že nad dvajset let, so tiste, ki so hoteli postati salezijanci, poslali na Radno pri Sevnici.

Tukaj je mlade redovniške pripravnike čakalo leto duhovnega vpeljevanja ali duhovnega vajeništva (novitius = začetnik) ali noviciata. Noviciat je imel dvojni cilj: pripravnik naj bi spoznal salezijansko družbo, in salezijanska družba naj bi spoznala pripravnika. Če sta bila na koncu noviciata oba drug z drugim zadovoljna, je novinec naredil začasne zaobljube in postal salezijanec.

Novinci leta 1937 z magistrom J. Španom in sociusom I. Bakanom

Oblikovanje za vzgojitelja

Osnovno vprašanje je bilo vedno priprava salezijanca-vzgojitelja revne in zapuščene mladine. Kot redovnik je moral biti globoko duhoven človek in kot vzgojitelj velik poznavalec vsega, kar je mladini pri srcu. Zato je moral vsak poleg rednega študija višje gimnazije, ki naj bi jo dovršil z maturo (če mogoče

na državni gimnaziji), sebe izpopolnjevati v vseh veččinah, ki so naredile iz njega dobrega vzgojitelja: glasba, športno udejstvovanje, gledališče, vodstvo mladinskih krožkov in organizacij, usmerjanje k pravilnemu čitvu itd. Ves poudarek je bil na pridobivanju pravega redovnega duha v smislu Janeza Boska in v pripravi na vzgojno delovanje.

Salezijanski dom za novince in klerike na Radni pri Sevnici leta 1937

Vzgojna praksa

Preden more kdo položiti večne zaobljube v Salezijanski družbi mora pokazati, da je sposoben za vzgojiteljsko delo. V tem so bili salezijanski predstojniki tako neizprosni, da so od vsakega na koncu gimnazijskih študijev po ustrezni pripravi, terjali tri leta trde vzgojne prakse. Samo kdor je bil sposoben v ljubeznivem in prijateljskem sožitju z gojenci povsod in vedno živeti in vzgajati pod vodstvom ravnatelja, je lahko, če je želel, naredil večne zaobljube.

Teološko učilišče na Rakovniku

Praktična usmeritev k vzgojnemu delu in zlasti triletna praksa ali asistenca v vzgoji je oblikovala čisto posebno miselnost mladih bogoslovcev, ki naj bi sedaj začeli svojo posebno pripravo na duhovski poklic. Vendar je bil ta duhovski poklic odločno v službi krščanske vzgoje. Ker so za to nadaljnje oblikovanje potrebni čisto posebno usposobljeni profesorji, ki morajo biti predvsem vzgojitelji, in teh na navadnih cerkvenih bogoslovnih šolah navadno ni, so salezijan-

INTERVJU Z DON BOSKOM

Ta intervju je seveda izmišljen, toda don Boskovi odgovori so resnični, ker jih je sam zapisal v svojih delih ali pa so jih zapisali njegovi duhovni sinovi.

Smo v Turinu, prve dni januarja 1888. Don Bosko leži v svoji sobi, na smrtni postelji. Zraven stoji za silo skupaj zbita trispodničasta lestev, po kateri se je revež lahko spravil na visoko posteljo, ker ga otekle noge niso več dobro nosile.

Don Bosko je pravkar prestal večjo krizo. Prišel je k sebi, rad govori in obuja spomine.

Sam pri sebi mrmra.

Kako je mogoče, da človek po enaindvajsetih dneh nezavesti, brez hrane, nenadoma pride k sebi, spet razume vse, se nekako čuti pri moči? Skoro bi se lotil dela, pisanja... Zdrav, kot da ne bi bil nikoli bolan? Tega ne morem razumeti. Mogoče ima sveti Bernard prav, ko pravi: 'Kar lahko Bog stori z besedo, lahko narediš ti, Marija, s svojo prošnjo.'

Toda, vi, don Bosko, govorite vedno, da bi šli radi v nebesa.

Res je, zelo si želim iti v nebesa. Tam bom mnogo boljše delal za našo družbo, za svoje sinove, in jih varoval. Tu ne morem storiti nič več zanje.

Toda s takimi izjavami spravljate v žalost svoje sinove. Kaj ste pravkar dejali svojemu tajniku Vigliettiju, ko vam je prinesel podobice, da bi jih podpisali za sotrudnike?

ski predstojniki mislili, da bi bilo najbolje ustanoviti lastno bogoslovno učilišče za svoje redovnike-vzgojitelje.

Naravnost čudovito je ugotavljati, kako je ta mlada družba, ki se je pri nas uveljavila komaj na začetku tega stoletja, v tridesetih letih že mogla ustanoviti s svojim lastnim osebjem visoko bogoslovno šolo. To je bilo mogoče samo zato, ker so vsakega člana postavili v tisto delo in na tisto mesto, ki je bilo najbolj v soglasju z njegovimi sposobnostmi. Če je bil kdo nadarjen za

karkoli, tisti je dobil priliko, da se je tudi v tisti stroki do konca izoblikoval. In tako se je na Rakovniku v 30. letih zbralo okoli genijalnega provincijala dr. Franca Wallanda osem mladih salezijanskih profesorjev in začeli so bogoslovno šolo.

Če moremo soditi po sadovih, moramo reči, da je bila to prvovrstna šola. Iz nje so prihajali dobri vzgojitelji, ki so imeli v teku štirih let priliko, da so utrdili, popravili in dovršili s teoretskim študijem krščanske vzgoje tisto, kar so v teku triletno vzgoj-

Da so zadnje podobice, ki jih bom podpisal.

Torej? In kaj ste nanje zapisali?

Hitro opravljajte dobra dela, ker sicer vam bo pošel čas, in se boste prevarali. — Če bomo delali dobra dela, nam bo v korist sedaj in v večnosti. — Na koncu življenja pobiramo sadove dobrih del...

Vidite! Same žalostne misli. Napišite raje kaj bolj veselega.

Tudi to bom napisal: Otroci so radost Jezusa in Marije. — Kdor brani sirote, mu bo Bog bogato poplačal.

Sirote... Mar mislite na nekega Janezka iz Bekijev?

Da, to je prvi dogodek, ki se mi je vtisnil v spomin. Nisem še bil star dve leti, ko me je usmiljeni Bog prizadel z veliko nesrečo. Izgubil sem nenadoma svojega očeta. Spominjam se. Vsi so že šli iz sobe rajnega, samo jaz sem hotel ostati. Pojdi z menoj, Janezek, mi je rekla mama. Ne grem, če ne gre tudi ata. Ubogi sinko, mi je dejala mama. Pojdi z menoj, saj nimaš več očeta. Iz-

ne prakse položili za osnovo svojega vzgojnega dela za ubogo in zapuščeno mladino.

Izrazito vzgojno delovanje

Zbor temeljito pripravljenih profesorjev, ki so predavali najmanj po 10 ur tedensko, so znali najti še mnogo časa za vsestransko vzgojno in dušno pastirsko delovanje. Zato so ti profesorji pisali knjige, izdajali knjižne zbirke, prirejali misijone, hodili na predavanja, bili skratka na voljo povsod, kjerkoli je bilo treba prijeti za delo. Vendar so se najrajši omejevali na vzgojno delovanje.

Sklep

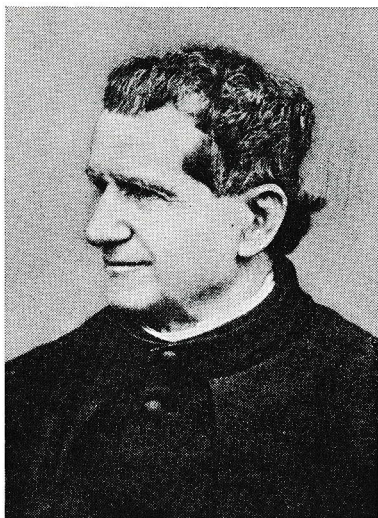
Ta kratek pregled salezijanskega vzgojnega oblikovanja v 75. letih, zlasti za svoj redovniški, duhovniški vzgojni personal nam kaže, da so bili prilagodljivi okoliščinam, sprejemljivi za vse nasvete, obenem pa vztrajni pri svojem poslanstvu. Bili so pripravljene iti tudi svojo lastno pot, če se jim je v smislu njihovega apostolata to zdelo potrebno. Vedno so imeli pred seboj don Boskovo geslo »daj mi duše drugo vzemi«, »najvišji zakon našega delovanja je rešitev duš«.

Valter Dermota

Salezijanski bogoslovci leta 1944: v prvi vrsti z leve: Zamjen Srečko, Luskar Anton, rektor bogoslovja Knific Franc, inspektor Ivan Špan, ekonom Logar Anton, Meze Jože

Sv. Janez Bosko — ena zadnjih fotografij

bruhnila je v jok, me prijala za roko in me popeljala iz sobe, medtem ko sem jokal, ker je mama jokala.

Bili ste sirota brez očeta, toda imeli ste čudovito mater.

O, da, moja mama Marjeta! Njena največja skrb je bila počevati sinove v veri in jih navajati k pokorščini. Ona me je naučila moliti: kakor hitro sem bil zmožen, da sem se pridružil bratom, me je naučila poklekniti z njimi k jutranji in večerni molitvi. Pripravila me je na prvo spoved, spremljala me je v cerkev. Najprej se je spovedala sama in me priporočila spovedniku, potem pa mi je pomagala pri zahvali za spoved...

Spominjam se večera pred odhodom v semenišče. Star sem bil

20 let. Mama me je poklicala in mi rekla: Dragi Janez, nosiš že duhovniško obleko. Občutim vse veselje, ki ga more občutiti mati ob sreči svojega sina. Vedi pa, da ni obleka, ki dela čast tvojemu stanu, ampak krepostno življenje. Če bi kdaj zdvomil o svojem poklicu, za božjo voljo, nikar ne onečasti te obleke. Raje jo odloži. Raje imam sina ubogega kmeta, kakor pa sina duhovnika, ki zanemarja svoje dolžnosti.

Pozneje sem se moral odločiti ali naj postanem škofijski ali redovniški duhovnik. Tedaj mi je mati dejala: V to se ne bom vtikala, ker je pri tem Bog prvi. Ne oziraj se name. Ničesar ne pričakujem od tebe. Revna sem od rojstva, živim v revščini, naj tudi umrjem v ubožtvu. Rečem ti celo: če boš izbral poklic škofijskega duhovnika in bi po nesreči postal bogat, te ne bom niti enkrat obiskala. Dobro si to zapomni!

Potem sem jo povabil v Turin... V Pinardijevi hiši, ki je bila na slabem glasu, sta bili prosti dve sobi. Materi sem rekel: Mati, preselil se bom v Valdocco, toda zaradi oseb, ki so v tisti hiši, ne morem vzeti k sebi drugega kot tebe. Mama je razumela.

Imeli ste tudi izredne učitelje...

Jožefa Cafassa. Na koncu triletnega študija moralke v njegovem internatu za duhovnike mi je dejal: Čas je, da greste na delo. Sedaj je žetev obilna. Predlagal mi je tri zaposlitve in dejal: Za katero bi se raje odločili? Najraje bi se brigal za mladino, sem odgovoril. Ponovil je: Kaj vam je najbolj pri srcu v tem trenutku? Dejaj sem: V tem trenutku se mi zdi, da sem sredi

množice fantov, ki me prosijo pomoči. No, zaenkrat vzemite svojo culo in pojdite za ravnatelja Male bolnišnice Svete Filomene. Medtem bo Bog poskrbel, kako boste začeli delo z mladino.

Don Bosko, kdaj ste se dokončno odločili za delo med mladino?

Dve leti pozneje, leta 1846. Markiza Barolo, ki je ustanovila Malo bolnišnico me je postavila pred izbiro: pustiti fante ali pustiti bolnico. Premislite in potem mi odgovorite. Sem že premislil, sem takoj odvrnil. Vi ste bogati in boste z lahkoto našli duhovnikov za vaše ustanove. Z ubogimi fanti ni tako. Če jih sedaj pustim, bo vse padlo v vodo... Če torej imate raje svoje potepuhe, ste odpušteni...

Prepuštil sem se Bogu. Razširil se je glas, da sem znorel. Prijatelji so bili žalostni, drugi so se smejali. Vsi pa so me zapustili. Ostal sem sam s 400 fanti...

Prišla je zadnja nedelja, ko sem lahko zbral fante na travniku. Ko sem ostal sam, so me zalile oči solze in sem vzkliknil: Moj Bog, zakaj mi ne pokažeš kraja, kjer bom lahko zbral fante? Prav tedaj se mi je približal Pankracij Soave in me vprašal: Je res, da iščete mesto za svoj laboratorij? Ne laboratorij, ampak oratorij. Ne vem kakšna je razlika med laboratorijem in oratorijem, toda mesto je, pridite in vam ga pokažem.

Bil sem zadovoljen. Fantom sem sporočil: prihodnjo nedeljo se vidimo v novem oratoriju v Pinardijevi hiši.

Kaj pa materialne zadeve?

Mati božja je naša blagajničarka. Moja velika prosilka mi prinaša hrane za moje ptičke v kletki. Ime ji je Marija Pomočnica. Marija nas tako ljubi, da bomo samo v nebesih spoznali, kaj vse je naredila za nas.

Vaši ptički v kletki... Kaj vam pomenijo vaši fantje?

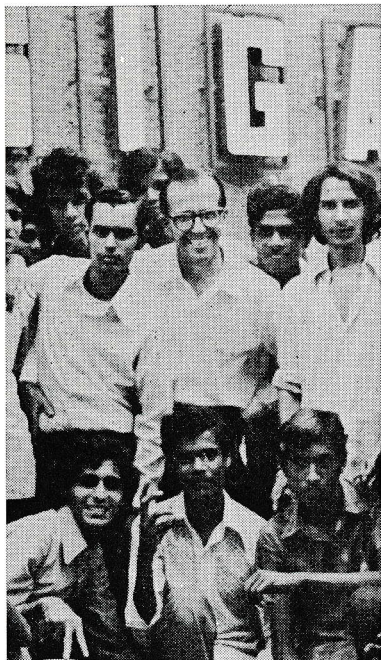
Neprestano jih imam v mislih, neprestano me je skrb zanje. Oni so gospodarji mojega srca. Nekega dne sem to zapisal v molitveniku Duhovno preskrbljeni fant (Il Giovane provveduto), ki je že presegel milijon izvodov in ga prevajajo tudi drugod. Iskreno sem dejal: Predragi, rad vas imam iz vsega srca. Zame je dovolj to, da ste mladi, in že vas imam zelo rad. Zagotavljam vam, da boste lahko našli bolj učene in bolj krepostne osebe kot sem jaz, toda težko boste našli koga, ki bi vas bolj kot jaz ljubil v Je-

Don Boskova postelja s pruko

MISIJONAR V KOROMANDELU

Ivan Kešpret med svojimi grafikami

IVAN KEŠPRET, GRAFIK V MADRASU

Misijonar Ivan Kešpret je prišel sedaj k nam na obisk prav zares iz prave Indije Koromandije. Glavno mesto te dežele je Madras, ki leži na Koromandélski obali Indije, ki je vzhodna stran indijskega polotoka.

Že dolgo smo ga pričakovali, že dolgo smo upali od njega vsaj kakšno pismo, no, sedaj pa je bil končno med nami. Prav na praznik Brezmadežne se nam je prismejtal ves mladosten, popolnoma črnih las kot pravi Indijec, čeprav je že petdesetletnik. Zapel nam je zdravamarijo v jeziku malajalam in še očenaš v hindujskem jeziku, potem pa nam je pričaral lepote Indije Koromandije v filmu, ki ga je sam posnel. Vedeti moramo, da je strokovnjak v fotografiranju in snemanju. Bil je prav zato uradni fotograf na evharističnem kongresu v Bombayu 1964, ki ga je obiskal papež Pavel VI.

Kolikor se spominjam smo videli tele lepe stvari in prizore iz Indije:

Življenje na ulicah in trgih glavnega mesta Madrasa. Živahno vrvenje ljudi, peš, na kolesih, triciklih, avtomobilih, pravi kaos barv oblek, sadja, cvetja, zelenjave, obrazov. Ljudje so večinoma zelo temne polti, a zelo lepih obrazov, otroci, kakor povsod, ljubki. Znanstveno se njihova rasa imenuje 'dravidska'. Zadržali smo ob gledanju tega vrveža velemestnega življenja preprostost, prijaznost in odkritost ljudi sijočih črnih oči.

Kaleidoskop se je obrnil. Obala Koromandije, v nedogled modrina Indijskega oceana in sinjina neba. Na obali leži ribič z nekako mitro na glavi in v slavnostni obleki. Zraven njega enako oblečeni ribiči. V krogu poplesavajo, dvigajo roke in obraze proti nebu. Približa se ribičeva žena, prav tako v okrašeni obleki, se mehko dotakne moža, enkrat, dvakrat, trikrat, poplesava, dviga roke in obraz proti nebu, se sklanja nad možem — in ga končno zbudi. Mož vstane, se prikloni ženi, nato skupno poplesavata, in se zahvaljujeta božanstvu za nov dan, ga prosita dobrega ulova, nato pa vsi skupaj simbolično poprimajo za mreže...

Kaleidoskop napravi nov krog. Poročni par v slovesni procesiji vstopa v katoliško cerkev k poroki. Mož je oblečen v črno evropsko obleko, ves slovesen, ne-

vesta ima na čelu veliko rdečo piko, obleka vsa žari v barvah in ji sega do tal, okrog vratu, zapestij in na uhljih se svetijo obroči in obročki...

Spet zamah s čarobno palico. Soba v hindujski hiši z okrašenim in pozlačenim oltarjem Buda. Pred njim stoji mlad mož, ženin, ki mu nevesta, oblečena v izbrana in pestra oblačila, umiva noge z rožnatimi listi, znamenje vdane služnja. Potem se oba usedeta pred Budo in k njima prihajajo domači, prijatelji in gosti ter jima prinašajo poročne darove: riža na bambusovih listih, sadja raznih vrst, obleke ipd. Starešina, svečenik ju nato poroči tako, da jima sklene roke...

Spet nov obrat kaleidoskopa. Poslovljni obred od dragega misijonarja po hindujskem običaju. Misijonar sedi na prestolu ves iz južnega cvetja. Na glavo mu posadijo neke vrste mitro, potem pa krasen rdeč turban. K njemu prihajajo v procesiji prijatelji. Najprej mu položijo okrog vratu venec iz raznobarnega cvetja, potem pa mu poklanjajo darove: razne jestvine, južno sadje, kar vse bodo kmalu nato použili v slavnostnem banketu. Vse žari v barvah, vse spremljajo žareče črne oči temnopoltih Indijcev.

Kaleidoskop se umiri, ko pokaže 'evropo' v Indiji. Tiskarska stavница v grafični šoli z našim misijonarjem, ko poučuje fante živahnih kretanj in bliskajočih se oči. To je grafična šola, ki jo je

organiziral in jo vodi Ivan Kešpret. — Zunaj na dvorišču ni prostora. Toliko je mladine. Igrajo se, telovadijo, dvigajo indijsko zastavo. Vse se giba. — V zavodu Hčera Marije Pomočnice v Madrasu je prav tako. Znotraj je učenje in red, zunaj je razkošje življenja. — Skrb tudi za gobavce. V nekem gobavskem naselju, ki ga vodijo sestre. Tudi tu je vse po indijsko: vedrina in barve.

Še zadnji obrat čudežnega daljnogleda. Na poti proti Evropi se je Ivan ustavil pri svojem prijatelju in sobratu Ludviku Zabetu na robu pragozda pri Goi na severnem koncu zapadne Indije. Posname ga, ko po indijsko obhaja svoj god z nikoli manjkajočim cvetličnim vencem okrog vratu. Potem ga pokaže, kako se 'sprehaja' s traktorjem po svoji farmi, ki jo je organiziral za domačine, da bi jim dal z delom boljšega kruha.

Kaleidoskop se je ustavil. Začel se je pogovor.

Videli smo same lepe stvari, same lepe ljudi, razen ubogih gobavcev. Kje je pa 'znamenita' indijska revščina?

Tudi revščina je, a je povsod po svetu enaka, zato nima posebnega imena. Zato je tudi nisem posnel, da bi jo razkazoval, ko jo lahko vsak vidi, če hoče, za prvim vogalom.

Kaj bi rekel o svojem misijonskem poklicu, menda si postal misijonar 'po sili razmer'?

Res je, po vojni sem bil v Italiji, in nisem videl jasno, kaj bi. Tedaj je mons. Carregno Luis, misijonarski inspektor iz Indije, prišel v Italijo 'novačiti' misijonarje. Njegova prijaznost me je prevzela in sem se mu kot prostovoljec priglasil. Tako sem postal misijonar. Menim, da je bila to ena od poti, ki se je je poslužil Kristus, da me je poklical v Indijo oznanjat njegov evangelij. Zato sem prepričan, da nisem postal misijonar po 'sili razmer'. Podobno je dobil misijonski poklic tudi moj prijatelj Ludvik Zabret. Tudi on bi dejal enako.

Sedaj si misijonar že več kot 30 let. Kje si vse bil v Indiji?

V Indiji sem bil sicer na različnih krajih, toda stalno sem živl in delal v glavnem mestu Indije Koromandije, kakor jo imenuješ ti, v Madrasu. Sprva sem bil osebni tajnik pri salezijanskem nadškofu Alojziju Matthiasu, po rodu iz Belgije. Moja

glavna naloga tedaj je bila oskrbeti fotografsko dokumentacijo njegovega in salezijanskega dela v njegovi nadškofiji. Po njegovi smrti, pa so mi predstojniki poverili organizacijo grafične šole in tiskarne. Prav sedaj pa sem v Turinu v naši grafični šoli končal tečaj za litografski in ofset tisk. Tako upam, da bo tudi ta oddelek pri nas v Madrasu napredoval.

Po toliko letih dela v deželi, kjer je skoro vse leto nad 30 stopinj vročine, si še vedno mladosten in živahen ter krepkih živcev. Kako si to dosegel.

Kakor svoj poklic salezijanca in misijonarja, tako sem tudi vse drugo v svojem življenju sprejemal z zaupanjem v Boga. Don Boskovo naročilo 'niente ti turbi' — nič naj te ne vznemirja, me je vedno reševalo. Globoko sem prepričan, da Bog vodi 'usodo' vsakega človeka, čemu bi se po-

tem vznemirjal? Res je tudi, da imam delo, ki mi 'leži'.

S svojim lepim in prijaznim nastopom gotovo nimaš težav s fanti in ljudmi med katerimi delaš?

To je tudi zasluga Indijcev, ki so zelo prisrčni in vedri ljudje. So sicer zelo občutljivi, a prav ta lastnost jim omogoča, da so fini do vsakega, da je le z njimi človeški.

Še marsikaj bi te rad vprašal, a čas hiti. Prosim te, napiši mi, kar še manjka k temu, da bi bila podoba o tvojem delu bolj popolna.

Misijonar Ivan Kešpret se je poslovil, spet je na potu, govori o svoji Indiji, toda časa za obljubljeni poročilo še ni našel. Pričakujemo ga z veseljem.

stk

INTERVJU Z DON BOSKOM

zusu Kristusu in ki bi vam bolj želel sreče.

Imeli ste čudovite gojence, med njimi Dominika Savia...

Njegovo življenje je bilo res čudovito, njegova duhovna držatako izredna, da sem si začel vse takoj zapisovati, da bi kaj ne pozabil.

Savio je bil že šesti mesec v oratoriju, ko je slišal pridigo, kako na lahek način postati svetnik: Bog hoče, da postanemo sveti. To kaj lahko dosežemo. Kdor bo postal svet, bo dobil veliko nagrado v nebesih. Nekaj dni Dominik ni nič rekel, toda postal je manj vesel, kakor poprej. Bal sem se, da ni kaj z zdravjem v redu in sem ga vprašal. Nasprotno, je dejal, zelo dobro se počutim. Gorim od želje, da bi postal svet. Nisem verjel, da je to mogoče postati na tako lahek način. Sedaj pa razumem, da svetost nima nič proti veselju. Svet pa hočem postati na vsak način...

Vsekakor je bil Dominik dober fant, pa najbrž malce zaspane narave...

Nikakor. Bil je vesel in živahen. Zato so ga tovariši imeli zelo radi. Vedno je znal kaj zanimivega pripovedovati. Res pa je, da je najraje bral življenje

svetnikov, ki so se prizadevali za duhovno blaginjo ljudi. Zelo je rad govoril o misijonarjih, ki v daljnjih deželah rešujejo ljudi... Tovarišem je ponavljal: Vedi, da za nas obstaja svetost v veselju. Sam zase pa je dejal: Ko bi mogel pridobiti za Boga vse svoje tovariše, kako bi bil srečen!

Koliko sijajnih fantov, zdaj pa tudi toliko vzgojiteljev, ki nadaljujejo vaše delo: salezijanci, Hčere Marije Pomočnice, misijonarji v Ameriki...

Če bi prej vedel, koliko nasprotovanja, težav, bolečin me bo stala ustanovitev redovne družbe, se najbrž ne bi nikoli upal začeti to delo!

Toda sedaj se naša družba lepo razvija. To je Marijino delo. Če ne bi imel zaupanja v Boga, bi me bilo groza, in dejansko me je, ko vidim, da družba raste kar preveč hitro. In vidim tudi njen nadaljnji razvoj... Z neverjetno naglico se bo razširila po vsem svetu.

Če bi mogel zamrzniti 50 sedanjih salezijancev in jih prebuditi v življenje čez 500 let, bi videli, kakšno čudovito usodo nam naklanja božja previdnost. Toda pod enim pogojem: če bomo ostali zvesti. Dovolj bi bili dva ali trije slabi salezijanci, da bi skrenili s prave poti vse ostale.

Don Bosko, kakšne smernice ste dali svojim duhovnim sinovom za delo med mladino?

Opozoril sem jih: v vsakem, tudi najbolj ponesrečenem fantu, je nekaj kar ga dela dovezetnega za dobro. Prva naloga vzgojitelja je ta, da najde tisto čutečo struno njegovega srca, ki jo lahko uporabi za vzgojo. Dejal sem tudi: Ni dovolj fante imeti rad, temveč morajo fantje čutiti, da jih imamo radi.

Zakaj?

Zato, ker je prvi občutek sreče v otroku ta, da se čuti ljubljenega.

Razen tega sem svojim zapustil dediščino: Delo, delo, delo. Treba je delati, kakor če ne bi nikoli umrli, in živeti, kakor če bi umrli vsak dan.

Tedaj je vstopil tajnik Viglietti in vprašal:

Don Bosko, ste še vedno v melanholičnih mislih?

O, Viglietti, ravno prav si prišel. Pobrskaj po mojih žepih, če ni kje ostal kakšen sold. Želim, da bodo rekli: Don Bosko je umrl brez solda v žepu.

—
Po BS 1. 1. 77.: J. Aubry, Intervista impossibile con Don Bosco.

stk

SALEZIJSKI SOTRUDNIK

POSEBEN POKLIC KRISTJANA V CERKVI

Začenjamo z razlago novega pravilnika za salezijanske sotrudnike. V številkah našega glasila ste lahko brali skozi vse preteklo leto, da slavijo sotrudniki pomembno stoletnico svojega obstoja. Minilo je sto let, odkar je don Bosko pripravil prvi Pravilnik za sotrudnike. Cerkev je tega potrdila in tako priznala apostolsko poklicanost laikov v don Boskovem duhu.

Tudi o obisku tajnika salezijanskih sotrudnikov iz Rima, Mária Cogliandra, smo že pisali. Po vsem salezijanskem svetu je zbiral sotrudnike, vodil pogovore, študijske dneve in narodne kongrese. Dve leti je trajala doba preizkušnje Pravilnika. Sotrudniki vsega sveta so istočasno s salezijanci in salezijankami (HMP) usklajali don Boskov Pravilnik s potrebami časa in po smernicah zadnjega koncila. Pravilnik iz leta 1876 je dobil tako novo obliko, ki so jo pripravili z veliko ljubeznijo sotrudniki sami s svojimi nasveti in predlogi.

Ob pomembnem jubileju prve stoletnice šteje ustanova sotrudnikov okrog 200 tisoč članov, ki so ta dogodek proslavili s prvim svetovnim kongresom v Rimu od 30. X.—3. XI. 1976. O vsebini in poteku kongresa, ki so ga vodili laiki, smo obširno poročali v pretekli številki. Novi Pravilnik, prirejen za novi čas, je bil sprejet in bo tako vzpodbujal sotrudnike za apostolsko učinkovitost v pokoncilski Cerkvi.

NOVI PRAVILNIK bomo bralcem približali in razlagali po členih. V njem se bodo srečevali tudi naši laiki, sotrudniki z don Boskom in bodo tako mogli oblikovati svojo salezijansko apostolsko podobo duhovnosti in poslanstva.

Mnogi fantje in dekleta, gojenci in gojenke, bivši gojenci in (bivše) gojenke, bodo tako lažje povezani z don Boskom in njegovo duhovnostjo, ki so jo srečali v salezijanskih ustanovah.

Vse pa naj pomaga, da bodo kot kristjani globlje živeli svoj

krščanski in apostolski poklic v don Boskovem duhu in se vključevali v poslanstvo krajevne Cerkve.

MISLI K PREGOVORU IN UVODU V NOVI PRAVILNIK

Kdo je salezijanski sotrudnik?

Sotrudnik je najprej salezijanec, oseba, ki ji je Sveti Duh podaril don Boskov smisel in veselje do vsega, kar don Bosko predstavlja. Poklic S se poraja podobno kakor poklic salezijanca-redovnika ali salezijanke (HMP), ali prostovoljke: s spoznavanjem, dožemanjem in občudovanjem don Boska. To je Gospodov klic, ki nekoga pokliče na to pot.

Sotrudnik je nadalje kristjan v svetu, laik ali duhovnik, ki se daje na razpolago Svetemu Duhu, da le-ta v njem usmerja posebne darove po don Boskovi karizmi (duhovnem daru). S je tisti, ki je sposoben vključiti se v apostolat Cerkve v salezijanskem duhu in poslanstvu.

Ni pa S v pravem pomenu besede tisti, ki bi le priložnostno simpatiziral s salezijansko družino; tak bi bil le »dobrotnik«, ki kaj dobrega naredi za salezijansko družbo, ne pa SOTRUDNIK v apostolatu.

Delo, ki ga opravi Sveti Duh v kristjanu, zajame »po salezijansko« celotnega človeka in ga uglaši za poseben stil življenja in služenja.

Predgovor v novi Pravilnik

Don Bosko je že sam zapisal v prvi pravilnik za sotrudnike: »Kristjani se moramo v teh težkih časih združiti, da bi vzpodbujali duha molitve in ljubezni z vsemi sredstvi, ki nam jih nudi vera, in tako odstranili ali vsaj ublažili zlo, ki spravlja v nevarnost moralno življenje **doraščajoče mladine**, od katere je odvisna usoda civilne družbe.«

Sotrudniki, ki bodo po svojih zmognostih zvesti pravilniku, so lahko prepričani, da bodo lažje pristno živeli po evangeliju, kakor jim to kaže don Bosko in drugat vatikanski koncil.

Salezijanski sotrudniki na avdijenci pri papežu Pavlu VI.

Dokument o laikih vzpodbudno govori gorečim kristjanom: »Laiki, ki so se zaradi posebnega poklica včlanili v kakšno od Cerkve potrjeno združenje ali ustanovo, naj si vestno prizadevajo, da si bodo prisvojili tudi njihovo svojsko značilnost duhovnega življenja« (L 4).

Uvod v novi Pravilnik

Velika je bila don Boskova vera, zato je s preroškim zaupanjem gledal svojega prvorojenčka — SOTRUDNIKE:

»Ustanova sotrudnikov se bo razširila v vse dežele, med vse kristjane... Podpira jo božja roka! Sotrudniki bodo tisti, ki bodo širili katoliškega duha... Mogoče je to utopija, vendar se je držim!«

Sveti duh je dal po don Bosku Cerkvi in svetu salezijanske sotrudnike

»V ponižni hvaležnosti do Boga smo prepričani, da so sotrudniki nastali na božjo pobudo in ne samo po človeškem načrtu« (don Bosko).

Sveti Duh je z materinskim pogesom božje Matere Marije poklical don Boska in mu dal srce očeta in učitelja, da se je lahko predal napredku in reševanju mladih, posebno ubogih in zapuščenih in prav tako malih in odrinjenih ljudi.

Da bi se to poslanstvo nadaljevalo, je Sveti Duh vodil don Boska, da je dal življenje poleg drugim apostolskim silam tudi salezijanskim sotrudnikom.

S tem da je Cerkev potrdila in večkrat pohvalila našo Zvezdo, je v njej priznala božje delo. Ta

Salezijanski sotrudniki na svojem svetovnem kongresu v Rimu 1976

navzočnost Svetega Duha nas vzdržuje v upanju in nam daje moči pri našem apostolskem prizadevanju in v zvestobi.

Vrhovni občni zbor salezijancev je takole opredelil našo istost:

»Sotrudnik je — po prvotni don Boskovi zamisli — pravi salezijanec v svetu. To je kristjan, laik ali duhovnik, ki sledi svojemu lastnemu klicu k svetosti, ko se prizadeva, čeprav brez vezi redovnih zaobljub, za mladinski ali ljudski apostolat po don Boskovem duhu v službi krajevne Cerkve in v združenju s celotno salezijansko družino.«

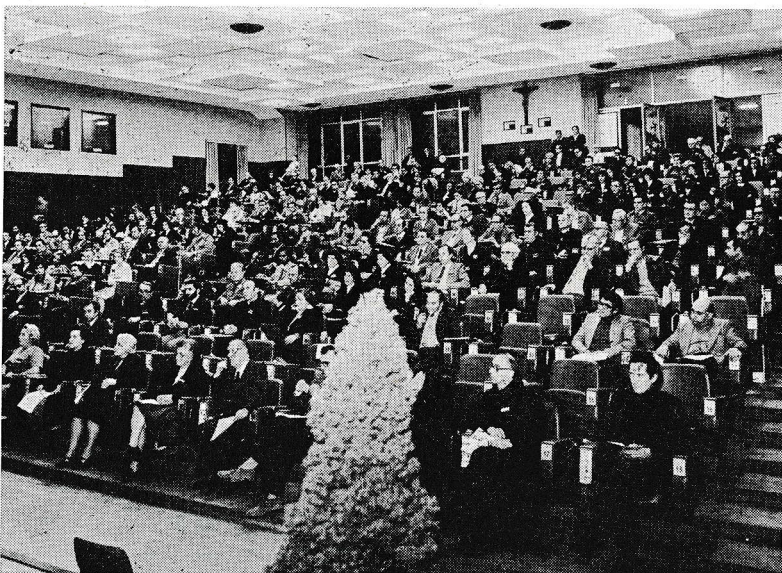
Dragi don Boskovi prijatelji

Nikakor ne bi želel na koncu teh uvodnih misli v razlago novega pravilnika nikogar izključiti. Tudi vi poznate vsak na svoj način don Boska in njegove ustanove. Na različne načine se vključujete v salezijansko delo po svojih molitvah in žrtvah. Mnogi ste preživeli leta svoje mladosti ob don Bosku. Življenjska pot vas je vodila v razne poklice in sedaj živite v družinah, družbi in Cerkvi — kot laiki ali duhovniki. Veseli bomo, če vam bomo mogli povedati, da ste še vedno salezijanci v svetu, ki spadate v don Boskovo družino. Don Bosko vas ljubi še posebej v tej pokoncilski dobi in želi po svojih sinovih danes pomagati vam, da boste srečni kristjani, učinkoviti in neprisiljeni apostoli v svojem poklicu, tako v svojih družinah, če jih že imate, kakor tudi v svojem vsakdanjem okolju. Vsi, ki ne morete brez don Boska mirno naprej v življenje, vedite, da imate pravico od nas zahtevati pomoč, vzpodbudo in duhovno hrano, kar vas bo bolj povezovalo v veliko salezijansko družino.

Ob pomembni 75-letnici prihoda salezijancev v Slovenijo (23. XI. 1901) želimo jubilej proslavljati z večjo duhovno prizadevnostjo in zvestobo v našem poklicu in poslanstvu. Tudi vam želimo v prihodnjih mesecih novega leta pripraviti dneve srečanja in poglobitve, o čemer vas bomo še osebno obveščali.

Za vzpodbude, predloge in obliko naših srečanj pa se že sedaj priporoča, da razmišljate in Vas pozdravlja

Janko Novak!

Salezijanski sotrudniki v veliki dvorani salezijanskega centra v Rimu

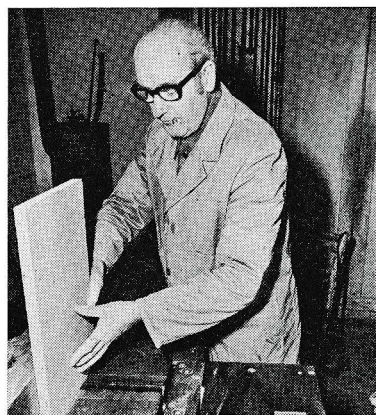
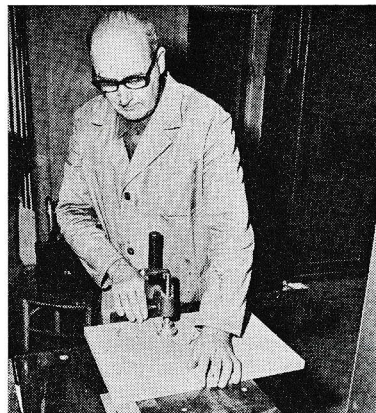
V MOLKU ZGOVORNIH LETNIC LESA

MIZARSKI MOJSTER FRANC PREVC

Gorska vasica na Gorenjskem. Obdana je z lesom. Pozimi kot pravljčni košček slovenske zemlje, o katerem sem lahko le sanjal v tujini. To so Dražgoše. Zame je izginila intimnost, kot sem jo poznal, ko sem s petnajstimi leti zapustil svoje krajane, hribovske kmete in kmetice, s štiristo petdeset prebivalci in kulturnim življenjem. Cerkveno žarišče je predstavljala lepa božjepotna cerkva. Tja sem hodil k maši. Zdaj je drugače — novo za novi rod. Pa vendar, kadar se vračam tja, zaživijo pred mano ljudje iz mojega rojstnega kraja, stara cerkva, hišice, ki jih ni več. Storim to vselej z radostjo božjepotnika. Tudi v škofjeloški muzej stopim. Tam hranijo oltarje iz stare cerkvice. Pred njimi sem klečal. Tudi takrat, ko sem odhajal v Ljubljano na Rakovnik s čudno mislijo: Kaj neki bodo tam počeli z mano, štorastim hribovskim fantalinom, ki je po vrhu vsega včasih še dokaj nagajiv.

Obiskoval sem mizarstvo obrt kar štiri leta. Samo en mesec med počitnicami sem lahko stopil k domačim. Ni bilo časa. Vsak se je hotel čim več in čim prej naučiti: delati mize, stole, omare, drugi spet čevlje, in tretji obleke, suknjiče... Po končani vajeniški šoli je vsak bil le eno leto pomočnik, na kar je naredil mojstrski izpit. Tako sem tudi sam z enaindvajsetim letom postal mizarški mojster. Pa to ni vse. Kolikor je pomembno za življenje, da si služiš kruh, prav toliko so bile pomembne in dejal bi celo pomembnejše tudi druge stvari. Naša vzgoja, ki je temeljila na krščanskih načelih. Naučili smo se discipline, ki je za življenje še kako potrebna. Neizbrisno je na nas učinkovalo prijateljsko ozračje naših vzgojiteljev. Predstojniki so z nami igrali. Imeli

smo svojo godbo. Jaz sem igral bariton, tudi trobento, harmonike sem se naučil sam. Sprehodi v planine, izleti v naravo. Igre. Petje. Skratka kulturno življenje v zavodu nas je vse priklenilo na zavod. Tisti salezijanski duh nas je osrečeval. V mojem času nas je bilo v teh rakovniških obrtnih šolah okrog sto vajencev. Nisem imel namena stopiti v salezijansko družbo, toda naključje je hotelo, da sem to storil. Bila je dovolj ena sama beseda mojega šefa: Ostan pri nas. Ostal sem. Tega se še nisem nikdar v življenju kesal. Jaz, ki sem bil v mladih letih, posebno doma v rojstni vasi, vedno nagajiv, sem kot tak lahko razumel tisoče nagajivih in manj nagajivih fantov v inozemstvu. V Čilu sem bil 22 let. V velikih zavodih Santiaga, kjer je bilo do 300 fantov in še več. Če bi še enkrat šel mednje in jih učil, vzgajal za življenje in obrt, bi še bolj gradil na rekreacijski plati, na odmorih, športu in godbi, izletih in sprehodih. Človek ne raste kot osebnost, če ga neprestano, od zjutraj do večera držiš kot na vrvici le v šoli in delavnici. Fant mora celostno dozorevati v mojstra, vedenjsko in v spretnostih. Manj strog bi bil. Saj so me vsi imeli radi. Bil sem vesele narave. Rad sem pel. Potegnil sem harmoniko. Igral sem z njimi. Nastopal v gledališču. Kadar pa smo delali, je bilo to resno delo. Po tolikih letih dela, sem bil nekoliko utrujen. Rad bi se vrnil v domovino. Da bi storil še nekaj za domačo inšpektorijo, da bi videl domače kraje, si privoščil kdaj sprehod v naravo tja proti Dražgošam, proti Triglavu, Savinjski dolini, Storžiču, proti Blejskemu jezeru ali kamorsibodi. V tujini te vedno spremlja občutek, da pač nisi doma, lahko v sebi zatiraš ta občutek, zatreti ga ne moreš. Nekeč v tebi vstane. Potem moraš tudi ti na pot.

Vedno sem čutil z domovino in z domačimi ljudmi. Sin gora sem, naše slovenske narave, ki je lepše ni na svetu. V Južni Ameriki je vse ožgano, če ni v bližini vode, bujna rast je le tam, kjer so namakalne naprave. Vrsto let sem že doma, sedaj v zavodu na Rakovniku. Moj delavnik traja deset ur, včasih še več. Ob nedeljah in praznikih spoznavam slovenske kraje. V preteklem letu sem naredil štirideset izletov v razne kraje Slovenije, včasih tudi po devet ur peš. Rad nagovorim

ljudi. Vse me zanima. Vse občudujem. Včasih mi kdo reče: Ste vi morda duhovnik, greste maševat? Ne, to nisem, rad pa grem k maši. Grete tudi vi, ste kristjan, kdo je vaš župnik, kako je z vero pri vas...? Ko sem bil na tujem, sem o teh krajih le bral, sedaj pa jih spoznavam na samem terenu, spoznavam ljudi, njihove običaje, njihove probleme, predvsem pa lepoto naše zemlje.

Ko obdelujem les, se zame odkrivajo nova obzorja. Kako let-

nice lesa vse požlahtnijo! Kako zgovorne so v svojem molku. Tudi les ima svoje življenje. Govori in poje. O lepoti neke velike Skrivnosti, pred katero lahko samo klečiš. Lesu se moraš približati s prave strani, če hočeš v njem zaznati sled božje stvariteljske roke. Zato moje delo hoče biti molitev, ki umirja, včasih preseneča, spet svari, a vedno kliče po Stvarniku, po Lepoti, ki je Ljubezen in Resnica hkrati.

Jani Ravenko

MLADI IN MOLITEV DANES

Še vedno mi je živo pred očmi pogovor s tabo, Tanja. Bilo je nekega počitniškega sobotnega popoldneva. V cerkvi je bila poroka in tudi ti si bila prisotna. Sicer samo na koru, kakor jaz. Malo sem se začudil, kako da si bila navzoča in sem se pošalil, češ ali se že vadiš ali vživljaš v nevestino vlogo. In potem si rekla:

— Že dolgo nisem bila v cerkvi sedaj med počitnicami.

— In vendar ti ne bi škodovalo, če bi kar vsako nedeljo sklenila roke in molila, sem pripomnil.

— Ko se mi pa vse zdi tako brezvezno, pa naj bo to maša ali molitev.

Nisem ti zameril takrat, toda nekaj grenkega me je prijelo ob tvojih besedah. Vem, da je človek v nekem mladostniško-življenjskem poletu sam sebi dovolj in izgleda, da nikogar ne potrebuje, pa niti Boga. Vse to sva se pogovarjala in skušala razumeti drug drugega. Toda še tisti večer, za kar ne boš zvedela nikoli, sem se z Bogom pogovarjal o tebi.

— Dobri Bog, kako slab tvoj oznanjevalec pač moram biti, da mi ob vsem oznanjevanju lahko reče, da te ne potrebuje. Vem, da potrebuje ljubezni, razumevanje in srečo. In kako to, da vsega tega ne more videti v Tebi, ki si Bog ljubezni? Najbrž te zelo slabo oznanjam. Daj mi moč, da ne bom oznanjal tvoje karikature, ki je človeku tuja v zapovedih in prepovedih, daj, da ne bom branil nekega nauka iz preteklosti, pač pa Tebe živega.

Ti si življenje pa tudi pot, kajti samo tako postajaš resnica. Naj v mladostniškem zaletu mladi najdejo to pot, ki vodi v življenje do resnice.

Tako nekako je tekel moj pogovor z Bogom o tebi. In potem smo se srečevali še večkrat pri verouku, pri maši pod korom in pri molitvi. Vse bi šlo mimo in v pozabo, če me ne bi nekega dne prosila za rožni venec. Vem, da sem te tudi takrat povprašal ali si ga morda misliš obesiti okrog vratu za okras ali misliš kaj drugega z njim početi. Nasmejala si se, češ zakaj sem tako hudoben, toda z jezikom sem mislil drugače kot s srcem. Morda si molila, morda moliš, morda se ti zdi lepo, da imaš pri sebi rožni venec, zagotovo pa vem, da nekoč boš molila.

Še en drug pogovor mladih o molitvi mi je ostal v spominu. Povedal je fant, ki odrašča. Ko je hodil še v sedmi razred, so nehali doma skupaj moliti. To mu je takrat ugajalo. Molil je sam. Toda zelo hudo mu je bilo, ko ga mama zvečer pred spanjem ni

prišla več pokrižat. Manjkal mu je ta materin križ.

Morda bi v tej naši dobi, ko tako radi govorimo o razno raznih krizah, lahko govorili tudi o krizi molitve. Življenje je tako izpolnjeno z različnimi zanimivostmi, opravili in zabavami, da se še komaj najde kaj časa za intenziven pogovor z Bogom. Vendar brez tega ne gre. In mladi, ki so tako občutljiv registrator velikih in pomembnih stvari, to hitro ugotovijo. Morda je ta ugotovitev še medlo, nejasno ugovarjanje proti mehanskim molitvenim obrazcem, ki je marsikdaj postavljena na nepravilen naslov starejše generacije, ki pa v sebi nosi zametke novega, živega in intenzivnega pogovora z Bogom. Zato molijo in bodo molili. Morda malo drugače, malo po svoje, vendar čudovito. Sicer pa — Bog je čudovito.

Jože Bajzek

GLAS Z ZELENIH GRIČEV BURUNDIJA

POGOVOR Z JOŽETOM MLINARIČEM

Burundi je deželica ob jezeru Tanganjika med dvema velikima državama Zairom in Tanzanijo. Prebivalci se preživljajo večinoma s poljedelstvom. V tej gričevnati deželi misijonari Jože Mlinarič že peto leto. Dela, dela, ne piše. Pa ga je le spravil iz ravnotežja naš novinec Janez Potočnik, ki mu je na njegova vprašanja takole odgovoril:

Z ukano si me dobil na dvoboj pod 'svobodnim želimeljskim soncem'. Le redko se odzovem. Še naprej ostajam molčeč Burundijec. Nič se ne dolgočasim in dnevi mi beže iz rok kot meteoriti brez vrnitve — proti večnosti. A za tvoje iskrene bratske vrstice... ne morem ostati gluha.

Na župniji z 22 tisoč krščenih in okrog 5 tisoč poganov sva še vedno sama z Brazilcem Vincencijem. Odlično voziva... Ker je šele dve leti tu, ne more veliko govoriti domačega jezika. Je pa malo starejši od mene, zato smo ga 'naredili' za župnika, jaz pa sem ekonom in gradbenik, kolikor mi ostane časa od dušnopastirskega dela.

Zdaj sem začel neke vrste zadrgo: ljudje vložijo vsak svoj delež, da nakupimo živež, obleko, milo itd. Tako lahko kupijo po nižjih cenah. Naša pokrajina je najbolj gosto naseljen predel države in sploh vse Afrike. Družine so številne in posestva delijo med otroke kot v našem Prekmurju z razliko, da zemljo

dobijo samo fantje. Mnogi se selijo v bolj redko naseljene kraje. Tudi jaz sem že štiri družine peljal čez sto kilometrov daleč. To je edina rešitev, ker tukaj ni industrije, niti obrtništva. S težkim srcem zapuščajo svoj košček zemlje, svojo kočjo in znanca.

Ljudje so zares revni. Borijo se za vsakdanji kruh in obleko. Tu veliko bolj doživeto molimo Očenaš kot v Evropi.

In naše duhovno delovanje?

Ob nedeljah se z župnikom menjavava: eden ima doma tri maše, drugi pa dve na podružnici. Tedaj naju otroci in odrasli oblegajo od jutra do večera.

Zvečer, ko nastane mir, še malo priprave na mašo naslednjega dne in ureditev računov. Potem pa večkrat kar padem v posteljo in me ni več.

Veliko mladih, ki še niso krščeni, obiskujejo triletni katehumenat. Tudi za poganse otroke imamo že nekaj razredov poleg množice krščenih otrok.

In sedaj odgovori na tvoja vprašanja.

Kdaj in zakaj sem se odločil za misijonarja?

Odločil sem se v začetku bogoslovja. Zakaj? Kadar me kdo zaloti s tem vprašanjem, nimam odgovora takoj na dlani. Ko pa prebiram evangelij in velikokrat med premišljevanjem, pa se mi zdi naravnost smešno, da me to sprašujejo, saj je vendar tako jasno kot beli dan. Odgovor je ves evangelij. Ta me je vznemiril in me vznemirja še danes. Bolj umestno se mi zdi vprašanje, zakaj ste vi ostali doma. Odgovorim na vse: ker pač nekdo mora graditi domačo Cerkev, drugi pa moramo iti oznanjat naprej.

Ali ste si vi izbrali Afriko za misijonsko delo?

Nisem prosil za Afriko, a zdaj vidim, da nikoli ne bi mogel sam bolje izbrati. Tu je moj dom, tu so moji bratje in starši. Lahko jim pomagam na tisoč načinov. Potreben sem jim še in še! Srečen sem, da jim lahko služim v vsej preprostosti. Ljudje se tukaj borijo za skorjo vsakdanjega kruha, trepetajo pred izbruhi mržnje, iščejo zaslužka, miru in prijateljstva z Bogom in brati. Kako prav jim pride veselo oznanilo resnice, pravice, miru in odpuščanja, ljubezni in upanja!

Uspehi?

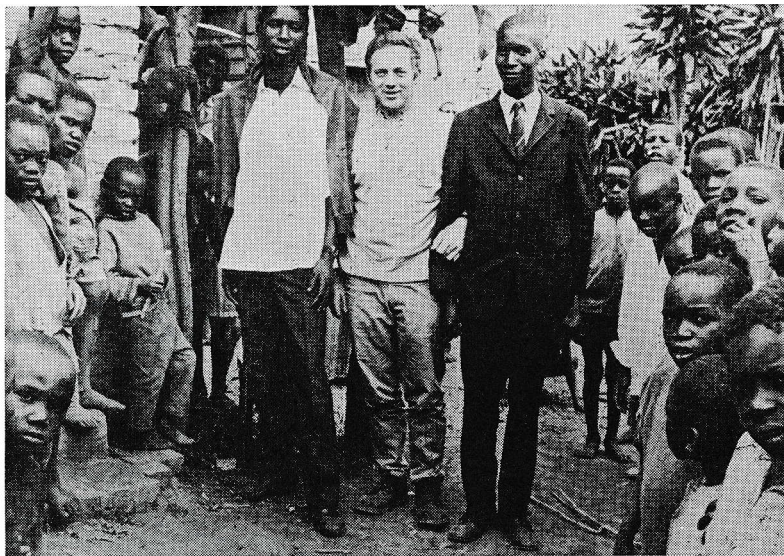
Morda grešim, a reči moram, da ne iščem uspeha, pozabljam se spraševati po uspehu. Če gledamo naše ljudi od zunaj, jih vidimo, kako naravnost tiščijo v cerkev in k zakramentom, a v srce vidi samo Bog. V veliko tolažbo so mi nekateri verniki, ki me prekašajo v zvestobi do Kristusa in v gorečnosti za oznanjevanje.

Salezijanci?

Kar čudil sem se, ko sem prišel v Afriko, kako je don Bosko tukaj domač in priljubljen... Tudi Cerkev na Slovenskem je veliko pridobila z don Boskovim vzgojnim sistemom. Don Bosko je vedno iskal nove načine oznanjevanja. Posnemajmo ga!

In še: naš inšpektor me je že ponovno spraševal, če pride kdo iz Slovenije pomagat: bil bi zelo dobrodošel!

Rukago, 15. oktobra 1976.

Jože Mlinarič med svojimi zamorčki z dvema katehistoma

Jože Mlinarič

DON BOSKOVO

vzgojno poslanstvo

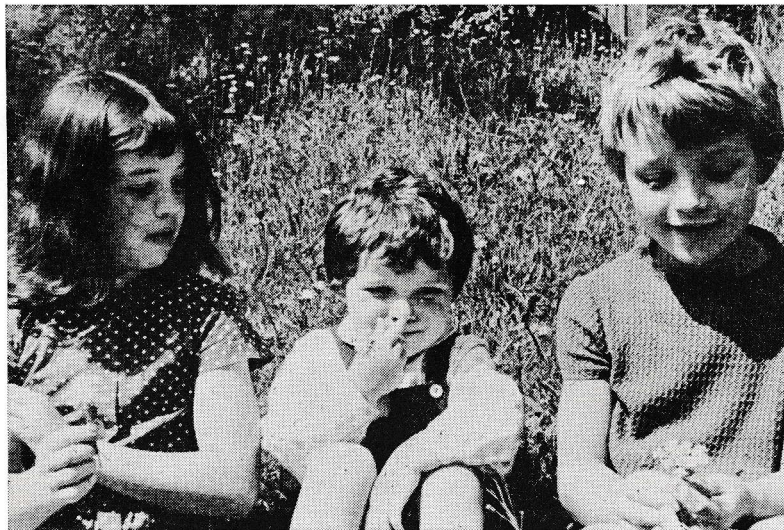
RAZVAJANJE PRI VZGOJI

Dostikrat nam razlaga izraza za neko reč mnogo nazorneje pove, kaj reč je, kakor še tako dolge razprave. To velja tudi pri razvadi in pri razumevanju »razvajenih« otrok.

Vzemimo primer mlade matere, ki je hotela svojega novorojenčka hraniti po načelu »prehana po želji«, se pravi, brez reda in dnevnega reda. Zdelo se ji je najbolj pametno, četudi je morala otroka hraniti ponoči. Toda ker je »ljubila« svojega otroka, ji tudi to ni bilo pretežko. Ko so potem tega dojenčka po treh tednih skoraj umirajočega prepeljali v bolnišnico so ugotovili naslednje: mlada mamica je otroka v 24. urah do 28-krat hranila. Pri vsakem joku, pri vsakem premiku, da celo, če je samo odprl usta, mu je dala piti (navadno otroke v tej dobi hranimo šest do devetkrat).

Otrok ima potrebo po hrani. Če je res lačen, ga moramo odteščiti. S tem ne dosežemo samo, da bo otrok miren in zadovoljen, temveč mu pomagamo, da si pridobi navado: vsaki resnični potrebi otroka je treba zadostiti, otrok mora dobiti toliko, kolikor zares potrebuje in takrat ko potrebuje. Prav navade so značilne za človeka. Živali pridejo na svet s prirojenimi delovnimi navadami ali nagoni. Človeški otrok pride na svet s potrebami in se v teku vzgoje nauči, kako jih je treba zadoščevati. Tako pravilno zadovoljevanje resničnih potreb se imenuje delovanje iz navade ali enostavno navada.

Ko pa silimo otroka k dejanjem, za katere nima resnične potrebe, potem otroka razvadiamo, ne povežemo resnične potrebe z zadoščanjem potrebe. Če je npr. dojenček nemiren, se joče ali kaže nezadovoljstvo, pa mu mamica takoj ponudi piti, lahko otroka razvaja. Mogoče pa otrok ni niti lačen niti žejen, pač pa nerodno leži, mu sveti v oči premočna luč, je v bližini ropot ali kaj podobnega. Mamica pa vidi v svojem otroku samo uporabnika in uživalca hrane in mu zato prilično ali neprilično hoče odteščiti glad. Tak otrok bo prej ali

slej zbolel, ali se bo »razvadal«, ne bo se naučil, da za svoje potrebe dobi ustrezne zadostitve.

Toda otrok ne potrebuje samo hrane. Otrok potrebuje mnogo bolj človeških stikov in zlasti materine osebne prisotnosti. Otrok se je namreč čutil osamelega, ogroženega in nezavarovanega. Temu odpomoremo samo tako, da stopimo k otroku in mu damo čutiti svojo telesno prisotnost.

Dostikrat otrok joče ali je nemiren, ker se čuti osamelega in nezavarovanega. Sedaj mamica ne sme siliti otroka, temveč mu mora nuditi namesto hrane svojo osebno navzočnost: lahko mu ljubeznivo prigovarja, lahko ga poboža, lahko ga vzame v naročje, lahko ga malo poučeka, ali stori z njim karkoli že, samo da se otrok znebí občutja osamelosti in ogroženosti. Nikar ne mislimo, da so otroci v želji po ljubeznivostih nenasični. Nasprotno: kakor hitro smo mu pokazali svojo dobrohotno zavzetost je utešen. Treba ga je zopet položiti v posteljico in pustiti samega. Napačno bi bilo še naprej siliti vanj in mu nuditi nekaj, česar več ne potrebuje.

Lahko se zgodi, da se otrok naveliča ležanja. Normalna drža človeka je hoja pokonci. Tudi otrok se bo moral prej ali slej privaditi tej drži telesa. Zato je nemir lahko povzročen tudi od potrebe po pokončni drži telesa. V tem primeru ga ne smemo niti hraniti niti ga jemati v naročje zato, da bi mu dali občutje zaščitenosti temveč zato, da ima lahko otrok pokončni telesni položaj.

Najbolj pogosti vzroki otrokovega nemira so občutek mraza,

ker se je razkril ali ker je moker. Če bi v takih primerih začeli s hrano, uščakanjem ali pokončno držo bi vse nič ne pomagalo: otrok bi še naprej jokal in bil nezadovoljen. Vzrok je čisto enostaven: nismo zadostili resnične potrebe, ki jo je otrok imel v tistem trenutku.

Pogosto se čuje, da kak otrok tiranizira ali ustrahuje svojo mater. To je skoraj gotovo zmeta: otrok v tej dobi še ni muhast, ali trmast, ali celo hudoben temveč samo »razvajen«. Ne zna izraziti svojih potreb tako, da bi ga mati enoznačno razumela in mu skušala ugoditi.

K otroku je treba pristopiti s prepričanjem, da je to človeško bitje, ki ima mnogo potreb, pa si teh potreb še ne zna in ne zmora sam ustrezno zadovoljiti. Če bo mati, ali druga vzgojna oseba, točno poznala otrokove potrebe in jih skušala zadostiti, bo imela najboljšega dojenčka. Če bo hotela zadostiti preveč ali premalo, bo imela nergavega in nezadovoljnega otroka. Če pa ne bo znala spoznati otrokovih pravih potreb in jih bo zadoščevala na napačen način, bo imela otroka trinožca in razvajenca.

Vsak otrok je primer zase. Imamo sicer tabele, navodila in druge podobne pripomočke. Toda to nam je samo za smerokaz ne pa za zakon, od katerega se ne smemo za nobeno ceno odmakniti. Za mater so zakon otrokove resnične potrebe. Če jih bo v vsakem primeru točno poznala in bo pripravljena, da jih po svojih močeh tudi zadosti, bo imela pridnega otroka, ki ji bo v veliko uteho.

V. Dermota

SPOVEDNICA JE PRAZNA

Življenjska pot in duhovna podoba Antona Logarja

Zvečer smo se še pogovarjali z njim pri mizi, zjutraj, ko ga ni bilo v spovednico, smo ga našli na postelji z rokami prekrizanimi na prsih: ugasnil je, kakor sveča, ki se použije v božjem hramu. To je bilo v nedeljo, 2. januarja. Njegova spovednica v rakovniški cerkvi je ostala prazna.

V torek, 4. januarja, ob 9,15 smo se poslovili od njega na Žalah. Pogrebne slovesnosti je vodil ljubljanski nadškof Jože Pogačnik, kratek oris njegove življenjske poti je podal inspektor Rudi Borštnik, na grobu pa se je še posebej poslovil od rajnega hrvaški salezijanski inspektor Milan Litrič.

Po pogrebu smo se zbrali v rakovniški cerkvi in mu zapeli mašo zadušnico v somaševanju več kot trideset salezijanskih duhovnikov.

O njem je bil že v prejšnji številki Salezijanskega vestnika zapis o Možu s palico, ki ljubi življenje (SV 1976, 4). Ob smrti zaslužnega salezijanca pa ponavadi spregovori inspektor. Zato objavljamo njegov govor, ki ga je imel deloma v cerkvi na Žalah, podobo rajnega pa je dopolnil v homiliji med evharističnim slavljem na Rakovniku

Življenjska pot

Anton Logar se je rodil 11. oktobra 1888 v šujci pri Dobrovi v ljubljanski okolici, dobrega pol leta po don Boskovi smrti. Birmal ga je škof Jakob Missia v ljubljanski stolnici na praznik Marije Pomočnice leta 1896.

Kot 13 letni fant je začel 1901. obiskovati osnovno šolo v Trnovem. Že naslednje leto ga najdemo na Rakovniku, kjer je skupaj z drugimi 44 fanti nadaljeval ljudsko šolo, napravil izpit iz 2. in 3. razreda osnovne šole, ter bil nato leta 1902/3 sprejet v gimnazijo na Grabnu. Tam je končal tri razrede. Leta 1906 se je že dokončno odločil, da vstopi kot aspirant v salezijansko družbo. Zato so ga predstojniki poslali v salezijansko gimnazijo na Poljsko v Osvienčim, kjer je končal 4. razred.

Leta 1907 je že v noviciatu na Radni. Predstojniki so zapisali v njegov uradni sprejemni dokument, da je sprejet k triletnim zaobljubam, tale opažanja: vedno zdrav, brez izjem se udeležuje skupnega življenja. Prve zaobljube je naredil na Radni 5. avgusta 1908. Tam in na Rakovniku je naslednji dve leti nadaljeval skupaj s poljskimi sobraty filozofske študije.

Od 1910 do 1913 opravlja delo mladega vzgojitelja, asistenta na Rakovniku. Istočasno se je tudi sam posvečal študiju in naredil zrelostni izpit na gimnaziji v Gorici.

V tem času, 8. novembra 1911, se je z velikim veseljem daroval Bogu z dosmrtnimi zaobljubami, ki jih je sprejel vrhovni predstojnik Pavel Albera, za priči pa sta bila Peter Ricaldone, poznejši

vrhovni predstojnik, tedaj ekonom v vrhovnem svetu, in Peter Tirone, poznejši vrhovni duhovni vodja družbe. Vrhovni predstojnik Pavel Albera je namreč ob priliki 10-letnice prihoda salezijancev na Rakovnik obiskal Slovenijo.

Leta 1913 so ga predstojniki poslali v Rim na Gregorijansko univerzo, kjer je napravil prva dva letnika bogoslovja. Zaradi vojne je bil namreč 1915. leta izgnan iz Rima. Svoje teološke študije je nadaljeval v Osvienčimu pod vodstvom ravnatelja Avgusta Hlonda, poznejšega drugega salezijanskega kardinala. Tam je bil 10. junija 1917 posvečen v duhovnika.

Svoje duhovniško delo je začel na Rakovniku kot učitelj, in je 1919. leta organiziral obrtne šole, ki so dobile pravico javnosti. Istočasno je obiskoval filozofsko fakulteto na ljubljanski univerzi in leta 1927 diplomiral za profesorja klasičnih jezikov. Medtem je bil tudi vodja mladih sobratov do leta 1929.

Nuja ga je za eno leto poklicala na Slovaško, da bi bil magister novincev, potem pa se je 1930. leta jeseni vrnil v domovino in kot ravnatelj vodil novoustanovljeni mladinski dom v Zagrebu na Knežiji. V tretjem letu ravnateljavanja se je ponesrečil in sedem mesecev ležal v bolnišnici s strto desno nogo. Nikoli se mu ni pozdravila. Ta križ boleznij ga je spremljal do smrti.

Kot inspektorialni ekonom je 1934. leta na Rakovniku organiziral tiskarno, pozneje pa še knjigarno Mladinska knjiga. Dvajset let je bil skrben gospodar slovenske inspektorije. Od 1954 pa je še deset let dalje ostal v in-

spektorialnem vodstvu kot svetovalec.

Poleg vsega tega je ves čas, razen štirih let, ko ga ni bilo na Rakovniku, bil redno na razpolago v spovednici v rakovniški cerkvi; v sobi pa je prevajal razne spise duhovne vsebine, jih prirejal ali osebno sestavljal. To delo je nadaljeval vse do svoje smrti.

V vseh teh dejavnostih je sam dozoreval v globokega kristjana po don Boskovem vzoru, drugim pa je pričeval božje življenje predvsem s svojo duhovno podobo.

Duhovni lik

Zdi se mi, da ne bi mogli lepše označiti bistvene poteze njegove duhovne podobe, kot je to storila njegova mati, ko mu je pisala kot novomašniku. Iz vsebine lističa, ki ga je hranil s skrbno ljubeznijo v skromni mapi osebnih stvari, se lahko znova prepričamo o tem, kar smo že večkrat slišali o začetkih duhovniškega in redovniškega poklica, in kar je o don Bosku lepo zapisal Jörgensen: „v začetku je bila mati“. Takole mu je pisala 20. oktobra 1917:

»Preljubi sin!

Bodi vedno tak, kakršen si zdej, imaš dar učenosti in pobožnosti in kakor vidim dobro srce. Veliko, veliko dobriga boš lahko storil v življenji. Ohrani dari, ki ti jih je Bog podaril, in rabi jih v večjo slavo Božjo. Blagoslov vsiga mogočiga Boga, Očeta, Sina in Svetiga Duha naj bo nad tabo in milost božja naj te spremlja na vsih tvojih potih.«

Zelo je moral imeti rad svojo mater — od staršev je samo njo

Anton Logar ob svoji zlati maši 1967

poznal — saj je do smrti na vrhu svojih drobnih stvari v mapi, na najbolj vidnem mestu, ohranil materino življenjsko vezilo sinu, salezijanskemu duhovniku. Nikoli nam ni govoril o njej, danes se nam je v krščanski govornici oglašila. V moči materinske ljubezni je globoko videla v srce svojega sina in kdove, če to njeno spoznanje ni bilo preoško uresničenje Resnice — božje Besede v njem; in njene besede so postale resnica.

Življenje iz vere

Anton Logar je bil globoko veren kristjan. Verske resnice so mu veliko pomenile. To je predvsem razvidno iz njegovih duhovnih konferenc in pridig.

Še bolj pa je bila vera zanj **nova bitna oblika življenja**, ki mu je nenehno vzbujala željo po duhovnih stvarnostih in ga neposredno podpirala v naravnosti na nevidne stvari, posebno na Boga, ki je s pokojnim sklenil ponovno zavezo, ki jo je zavestno živel po redovnih zaobljubah. Te je cenil kot poseben božji dar, in jih dosledno izpolnjeval. Odlikoval se je na poseben način v **uboštvu v skrajni obliki**, ki ga je napravljalo notranje svobodnega in mu dajalo izredno zmoglost, da je razdajal sam sebe. V polni meri se je v njem uresničilo krščansko pojmovanje o posedovanju: čim manj 'posedujemo' stvari, bolj smo sposobni dajati sebe.

Bil je pa prepričan, da taka oblika krščanskega življenja ni mogoča brez nenehne vaje v življenju po veri. Dobro si je zapomnil don Boskovo priporočilo, ga večkrat uporabljal v konferen-

cah in predvsem se ga skušal sam držati: »Prizadevaj si, da boš vedno živel **iz vere**, nikoli tjavdan, brez cilja, ali zgolj iz človeških motivov« (MB 3,614).

Njegova rast v veri je imela mnogo in močnih preizkušenj. V njegovem osebnem življenju ni bila to le bolezen od 1933 dalje, o kateri mi je pred dobrimi desetimi dnevi preprosto izjavil: »Eno nogo imam še zelo bolno, drugo le bolečo, a ni več tako hudo, kot je bilo«.

Veliko večja preizkušnja je bil neki občutek, ki ga je stalno spremljal, občasno izredno boleče, da ga človeška družba ne sprejema kakor druge. V takih trenutkih mu je vera pomagala, da je znal brati božji načrt tudi v tem posebnem položaju svoje eksistence — bil je sirota brez očeta. Bog se je poslužil prav te njegove situacije, zavestno sprejete nakljub bolečini, kot močnega dejavnika, ki ga je stalno ohranjal v **ponižnosti** in klesal njegovo duhovno podobo. Kakor don Bosku, ki je kmalu izgubil očeta, je tudi njemu dal **široko srce** — mati mu je rekla, da ima dar dobrote srca — srce, odprto za vse človeške sirote.

Dar pobožnosti in učenosti

Mati mu je dejala: dar učenosti in pobožnosti imaš, uporabljal vse v čast božjo. Sam je takole menil, in se tudi po tem ravnal:

»Duha **pobožnosti** ne more nedomestiti nobena druga lastnost.

Učenost, ki je tako potrebna pri apostolskem delovanju, postane brez pobožnosti **nekoristna in celo nevarna**, kakor nož v rokah otroka...«

Spremljal ga je stalen strah pred skrivnostno stvarnostjo greha v svetu. Proti temu strahu se ni boril, ampak ga je vede in hote ohranjal, prepričan, da je prav ta strah začetek božje modrosti.

Vse do smrti si je prizadeval, da bi bil v njegovem življenju Bog na prvem mestu, začetek in konec vsega. Še pred kratkim je zapisal v svojo beležko: združenje z Bogom, namen. Kar je v spovednici drugim priporočal, je sam živel: »zjutraj napravimo dober namen, med dnevom ga večkrat obnovimo s kratko molitvijo-vzdihljajem. Tako bomo ohranili med delom povezavo z Bogom.« Z don Boskom pa je ponavljal: »Le če bomo ohranili nrvnost in pobožnost, bomo sposobni vršiti božja dela« (MB 15,45—46).

»Mnogi, sicer odlični in učeni možje, so duhovno propadli in še drugim škodovali, ker so zamenarili notranje življenje, čeprav so veliko delali in jih je svet oboževal« (Iz njegovih Konferenc, IV, 32).

Duhovni učitelj

Dolgo vrsto let, najbrž čez 30, je bil neke vrste **'magister spiritus'** — duhovni učitelj za naše mlade sobrate, posebno bogoslovce. Pridigal je tudi številne duhovne vaje, obnove, konference salezijancem in Hčeram Marije Pomočnice. V tem pomembnem vzgojnem duhovnem delu je hotel biti vedno zvest Kristusu, Cerkvi, don Bosku.

Njegov slog je bil jasen, konkreten, življenjski. Prepričljiv še posebno za tiste, ki so od blizu poznali njegovo osebno življenje, zgled dosledne, vedre krščanske askeze.

Spovednik

Bil je iskan spovednik.

Teden dni po mašniškem posvečenju je že prejel spovedno sodnost od krakovskega škofa Adama Štefana Sapiecha, naslednji mesec pa tudi od ljubljanskega škofa Bonaventura Jegliča za ves čas bivanja v škofiji. Od tedaj naprej, še dobrega pol leta in bi poteklo 60 let, je rad pomagal svojim sobratom, posebno mladini, iskati poti vrnitve k Očetu in vztrajati v božjem življenju. V rakovniški cerkvi je imel vedno isto spovednico, ki mu jo je določil dr. Franc Volčič pred 40 leti. Radi so jo obiskovali ne le farani in ljubljanci, ampak tudi romarji iz vse Slovenije. Prihajali so k njemu k spovedi tudi duhovniki, redovniki in redovnice, ker so našli v njem izkušenega

in pobožnega duhovnega voditelja.

Neutrudljiva delavnost

Že od vsega začetka svojega salezijanskega življenja se je predal delu. Gotovo je nanj napravil močan vtis v tem pogledu tudi kardinal Cagliero, ki je 10. septembra 1924 s obratom na Rakovniku, med katerimi je bil tudi on, dejal: »Salezijansko geslo je: delo kot sredstvo za božjo čast in za zveličanje mladine... Ko sem stal ob don Boskovi smrtni postelji, mi je rekel za spomin: 'Pridigaj povsod, v Ameriki, Evropi, Aziji, delo, delo, delo!' To je don Boskova oporoka! Zato naj salezijanec gre na delo in naj dela brez prestanka, a vedno vse v večjo božjo čast.«

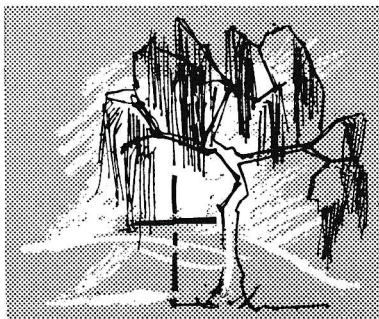
Bil je ves čas svojega življenja kot pridna mravlja, izredno vztrajen, miren ter preiščeno vreden pri vsakem delu, vesel, da lahko dela za božjo čast. Še pri zadnjem razgovoru ob priliki vizitacije, nekaj dni pred Božičem je dobesedno dejal: »Čutim veselje pri delu. Tako lahko vsaj malo pomagam pri dušnem pastirstvu za mlade« (Zadnje njegovo delo, poleg spovedovanja, je bilo prevajanje raznih spisov versko-vzgojne vsebine iz italijanščine).

Steber salezijanskega življenja v Sloveniji

Anton Logar je bil priča začetkov don Boskovega dela v Sloveniji. Leta 1902 je prišel na Rakovnik, 1908. je postal salezijanec, 1910. salezijanski vzgojitelj na Rakovniku.

Živi steber salezijanske stavbe na Rakovniku in v Sloveniji se nam danes ni porušil, nam zatrjuje vera v občestvo svetih, ampak le dokočno utrdil. Naj bo za nas poročilo novega življenja z novimi in krepkimi apostolskimi poklici, njemu podobnimi.

Rudi Borštnik, inšpektor

Salezijanski misijoni po abecedi

PANAMA

**POVRŠINA — 77 TISOČ KV. KM
PREBIVALCEV — 1 MILIJON IN
POL
KATOLIČANOV — 1 MILIJON IN
ŠE
V ODSOTKIH — 88,4**

Panama je dežela skozi katero teče prekop, ki povezuje Atlantski in Tihni ocean.

Salezijanci delajo v Panami že od 1907 (letos 50-letnica). 1958 so odprli veliko tehnično šolo.

Salezijanske sestre so v deželi že od 1922. Vodijo velik mladinski center.

PARAGUAJ

**POVRŠINA — 407 TISOČ KV. KM
PREBIVALCEV — 2 MILIJONA IN
POL
KATOLIČANOV — 2 MILIJONA IN
ŠE
V ODSOTKIH — 89,8**

Paraguaj je ravninska dežela. Ime ima po reki Paraguaj. V njej so jezuiti organizirali 1585 za Indijance tako imenovane 'redukcije' ali rezervirane kraje s posebnim versko-ekonomsko-političnim sistemom. Trajale so do izгона jezuitov iz Paragujaja leta 1768. Njihovega dela ni nihče nadaljeval, zato so 'redukcije' propadle. Prebivalstvo je po večini indijansko iz rodu Guaranijcev, drugi so mešanica raznih ras.

Salezijanci so prišli v Paraguaj 1896, sestre pa 1901. Sveti sedež je poveril 1917 salezijancem in sestram pokrajino veliko 150 tisoč kv. km v Čaku. V njem živijo najbolj zapuščeni Indijanci, med njimi Mori, ki so šele zadnji čas pustili priti k sebi misijonarje. V vsej ogromni pokrajini, po večini pragozdovi, živi samo 30 tisoč ljudi. Krščenih je pa 21 tisoč. Med njimi imajo 7 misijonskih postaj, sestre pa 5.

PERU

**POVRŠINA — 1 MILIJON 200 TISOČ KVADRATNIH KILOMETROV
PREBIVALCEV — 15 MILIJONOV
300 TISOČ
KATOLIČANOV — 14 MILIJONOV
IN POL
V ODSOTKIH — 94**

Peru je bil do prihoda španskih zavojevalcev pod vodstvom Pizarra 1533 carstvo Inkov. Krščanstvo se je naglo razširilo in ukoreninilo.

Leta 1821 je dežela postala neodvisna od Španije. Vlade, ki jih je imela so bile povečini proticerkvene. Prostor za evangelizacijo je še vedno velik v notranjosti dežele, posebno med Indijanci Kečua in Ajmara.

Salezijanci prispevajo h krščanskemu življenju s svojimi centri, ki so posejani po vsej deželi in segajo tudi v višino 3900 metrov. Prišli so leta 1891 skupaj s sestrami. Odprli so prve poljedelske in obrtne šole v državi, tiskajo versko literaturo, posebno katehetsko. Salezijancev je 200 in enako Hčera Marije Pomočnice. Delajo tudi med najbolj zapuščenimi Indijanci.

V Chosici (Čosiki) že od 1945 dela slovenski misijonar Karel Jereb.

PORTORICO

**POVRŠINA — 9 TISOČ KV. KM
PREBIVALCEV — 3 MILIJONE
KATOLIČANOV — 2 MILIJONA IN
POL
V ODSOTKIH — 84**

Portorico je otok blizu Kube, politično povezan z ZDA. Prebivalstvo je črnsko in indijansko ter mešano.

Salezijanci delajo v tej deželi že nekaj desetletij (1937) v petih ljudskih ustanovah. Salezijanske sestre pa misijonarijo od 1961 v dveh ustanovah.

RUANDA

**POVRŠINA — 26 TISOČ KV. KM
PREBIVALCEV — 4 MILIJONE 100 TISOČ
KATOLIČANOV — 1 MILIJON 600 TISOČ
V ODSOTKIH — 40**

Ruanda je kakor Burundi majhna afriška država, neodvisna od Belgije od 1962. Prebivalci so po večini črnici Bantu. Plemenski boji so zelo škodovali miru in krščanstvu, ki se je začelo širiti na koncu preteklega stoletja.

Salezijanci imajo v deželi 4 ustanove v glavnem mestu Kigali: dva zavoda in dve župniji.

IZ DRUŽINE MOLILCEV ZA POKLICE

Marca letos potečeta dve leti, odkar se je pojavila med nami »Molitev za duhovne poklice«. Kmalu bo že tisoč molilcev in molilk iz vse Slovenije, ki pridno molijo za številne in svete duhovniške, redovniške in misijonarske poklice. Večina se tiho žrtvuje in moli, veliko pa je tudi takih, ki se opogumijo in mi zelo lepo izrazijo svoje misli in želje. V skupno spodbudo nas vseh naj navedem nekaj najbolj značilnih odlomkov iz teh pism.

Ko sem lansko zimo zvedel, da v neki župniji več dobrih duš že moli za poklice, sem jim predlagal, naj bi se nam pridružile, in kmalu sem prejel tale odgovor: »Z velikim veseljem smo prejele vaše pismo. Ravno to smo hotele, da bi bila naša molitev bolj živahna, ne tako enolična... Če nas boste malo spremljali, bomo še z večjim veseljem nadaljevale...« (A. E.)

Nekatere se težje odločijo, a so potem odlične molilke, kakor razberemo iz tehle vrstic: »Za ta vpis so me nekatere ženske že dolgo nagovarjale, jaz pa sem se na vso moč branila. Rekla sem, kako naj se obvezujem, saj še vsakdanjih molitev ne opravljam tako, kot bi morala. Čutila pa sem dolžnost, da bi morala več moliti za duhovnike... In tako sem nekoč obljubila spovedniku, da bom vse delo in trpljenje, žalost in veselje darovala za duhovnike. Jaz rada molim, a vseeno se mi zdi lažje reči zjutraj, naj bo vse po Marijinem Brezmadežnem Srcu za duhovnike, kot pa redno nekaj zmoliti. Pa upam, da bo šlo.« (M. Ž.)

Tudi mladi čutijo isto odgovornost, kar nam potrjuje pismo 20-letne N. C.: »K moji odločitvi, da bom molila za poklice, me je navdušila neka gospa, ki že dalj časa sodeluje. Vendar to ni bila samo njena želja, ampak tudi moja, ker bi rada, da bi bilo na svetu več duhovnih voditeljev, ki ljudem pomagajo spoznati in ljubiti Kristusa, in obenem bogatijo naša srca. Zato sem se odločila, da bom zanje vsak dan molila. Molila bo tudi moja mama...«

Marsikje tudi otroci začnejo moliti za poklice, če jih starši ali stara mama pridobijo. To vidimo iz pisma 11-letnega Janeza G.:

»Tudi mi vnuki od stare mame... (Janez, Franci, Milena in Peter) bomo radi molili za duhovniške in redovniške poklice...«

Tudi osemletkarica Z. P. je začela moliti ob dobrem zgledu njenih dobrih staršev. Ima tri mlajše brate: »Vsi trije hodijo ministrirat. Mami pravi, da ji je tako lepo pri srcu, ko gremo zjutraj vsi k nedeljski maši in vse tri vidi, kako stojijo ob oltarju in z zanimanjem poslušajo božjo besedo...« Ko sem jo vprašal, če kaj mislijo na poklic, mi je odgovorila: »V naši družini vsi molimo, da bi se kdo odločil za duhovni poklic, a doslej se še nihče ni odločil...« Bomo še vsi drugi pomagali, velja?

Najlepše je o pomenu molitve za poklice pisal F. S., kaplan na neki štajerski župniji: »Vaše pismo me je iznenadilo in obenem zelo razveselilo. Zelo sem navdušen nad vašo pobudo glede molitve za duhovne poklice. Res je treba iskati različne možnosti, kako pridobiti mlade za duhovne poklice. Toda morda je ta vaša pobuda... prav v današnjem času najbolj nujno potrebna... Lahko uporabljamo vsa druga sredstva, a molitev je najbolj uspešna...« Nič ni tisti, ki sadi, nič tisti, ki zaliva, ampak On, ki daje rast, Bog«. Od njega prihaja vse dobro in tudi poklici, če jih bomo izprosili.«

Tudi s koperskega mi piše M. Ž.: »Naš g. župnik pravi, naj le širimo ta apostolat. Zato prosim, da mi pošljete še več »povabil« za molilce...«

Kako dobro razumejo vprašanje vzgoje poklicev nekatere duše! Gospa A. M. piše: »Že dalj časa molim za dobre duhovnike. Kolikor morem, še druge za to stvar vnamam. **Dobro razumem, kako težko je biti dober duhovnik. To je pravzaprav čudež božje milosti.** Bila sem učiteljica... zato razumem, kaj se pravi vzgajati. Toda pripravljati mladega človeka za tako težko in vzvišeno nalogo, je dvakrat težje. Zato živo čutim potrebo moliti za bogoslovce.«

Druga gospa je takole zapisala: »Tudi trpljenje, ki prinaša vsakdanje življenje, vključim... Čutim se dolžna kot kristjana, da storim nekaj za tiste, ki so poklicani oznanjati evangelij, pa jih

stiska teža našega časa...« (F. Ž.)

V istem smislu piše samska delavka z Notranjskega: »Končati moram, ker se mi že mudi k zobozdravniku. Od tam pa naravnost v službo, ki bo trajala do petih zjutraj. To bo torej kar 15 ur skupaj. Tudi ponoči moramo delati. Precej naporno bo, vendar, če naredimo iz ljubezni, ni težko. Tako bom to noč darovala vse delo in trpljenje za vse matere duhovnikov, ki ste jih priporočili...«

Največ jih piše o duhovnikih, kakor npr. J. J.: »Drugo, kar se mi zdi zelo važno, je moliti za svetost duhovnikov. Da bi tisti, ki se odločijo za poklic, bili res dobri duhovniki in vse svoje moči in sposobnosti uporabili za božjo čast in dušam v korist. To pa je težka naloga, zato smo verniki dolžni jih z molitvijo podpirati.«

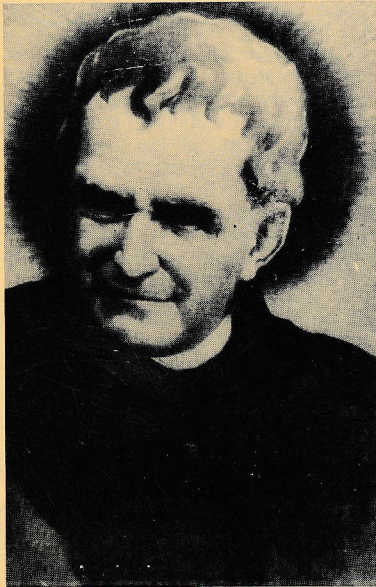
Enako lepo je napisala A. R. iz Ljubljane: »O, kako smo laiki veseli, če vidimo duhovnika, zvestega v službi Cerkve. **Tresemo in bojimo se za vsakega duhovnika. Neizmerno smo žalostni, če slišimo slabe vesti, da kdo zapušča duhovniško službo.** Oprostite, da to pišem! Tudi nam, laikom, ne manjka preizkušenj. Včasih so tako težke, da bi človek kar omagal, ko bi, da ne imel vere. Vsi verni pa vemo, da so današnji časi za duhovnika večkrat zelo kritični. Zato smo pa mi laiki dolžni priskočiti na pomoč, predvsem z molitvijo...«

Podobno piše A. P. z Gorenjske: »Imam že odrasle otroke. Šaj so delavni in pošten, drugače pa je križ z njimi, ker opuščajo verske dolžnosti, posebno fantje...« Delno je morda krivda tudi v tem, ker duhovniki nismo dovolj goreči po zgledu svetega arškega župnika. Zato potrebujemo molitve in žrtve vernikov.

Za sklep naj bo v istem smislu še ena beseda o tem: »Da je naša mladina prišla ob vero, je čisto naravno, saj v cerkev ne gre, k verouku ne hodi, bere pa same brezverske liste in romane. Stara sem in slišala sem že na stotine pridig, a lahko rečem, da še sedaj pri vsaki pridigi dobim kaj novega za dušno hrano... Hvala Bogu za duhovnike, da jih imamo. Zato sem tudi pridobila še tri nove molilce za njihovo svetost in nove poklice.« (M. T.)

Morda bo res eno najvažnejših sredstev za duhovno prenovno današnje mladine prav molitev za svete duhovnike, apostolske redovnike in goreče katehistinje. Samo taki bodo mogli dati svetu Kristusa, v katerem bodo mladi našli tisto srečo, ki jo sedaj iščejo brez Kristusa.

ALI GA POZNATE ?

Črtice iz don Boskovega življenja

32. Kako je don Bosko s Pinardi-jevo lopo začel zmagoslavni pohod svojega dela po vsem svetu

Ko so don Boska pregnali s travnika bratov Filippi, mu je božja previdnost poiskala Pinardi-jevo lopo, odkoder se je salezijansko delo razširilo po vsem svetu.

Pinardi je hotel lopo na vsak način prodati, zato je don Boska prepričeval, da se bo dała v njej prav lepo urediti kapelica. Don Bosko se je vdal, pod pogojem, da mu lopo poglubi za nekaj deset centimetrov. Udarila sta v roke, kupčija je bila sklenjena.

Pinardi je poglubil lopo, izkoptano zemljo pa je dal zvoziti na kup v kotu dvorišča. Ta kup je zelo prav prišel otrokom, da so se na njem šli „zavzemanje trdnjave“.

Nekateri don Boskovi prijatelji so mu svetovali, naj bi raje zemljo razmetal po dvorišču. Don Bosko pa se je branil: Pustimo kup na miru. Odstranili ga bomo, ko bomo kopali temelje za novo veliko cerkev.

Nekega poletnega popoldne se je don Bosko spravil na kup, zapel s fanti, ki so ga obkrožali, Marijino pesem, potem pa dal z roko znamenje, naj utihnejo, in dejal na moč slovesno:

Dragi sinovi, poslušajte, kar mi je pravkar prišlo na misel. Na tem mestu, kjer zdaj stojimo zbrani, bo stal glavni oltar cerkve. Tu bomo prejeli zakramente, tu bomo pri sveti maši, tu bomo prepevali hvalo božji Materi.

Naj živi don Bosko! je zaklical eden od fantov.

Živijo, Marija Pomočnica! je dodal drugi.

Naj se hitro zgodi, kar je don Bosko napovedal! je vzkliknil tretji.

Boste videli, boste videli, dragi sinovi! Mati božja hoče to svetišče. Sama si bo sezidala svoj dom, je zaključil preroško napoved don Bosko.

Praden se je čredica dečkov razšla, je don Bosko z njimi zmolil zdravamarijo. Hvala, je zadnelo iz mladih grl, ko je don Bosko končal svoj večerni govor ob sončnem zatonu. Njihov vzklik je bil kakor pečat na nespremenljivo pogodbo med nebesi in zemljo.

Pet let pozneje so začeli z gradnjo cerkve. Ne da bi se don Bosko kaj vtaknil v arhitektove načrte, je glavni oltar bil začrtan prav na mestu, kjer je bil tisti kup, s katerega je svojim dečkom napovedal gradnjo cerkve v čast Mariji Pomočnici.

Prav gotovo je bil don Bosko prerok. Kakor so Izraelovi preroki napovedovali za svoje ljudstvo najvažnejše dogodke, sami pa so živeli v največjem uboštvu, tako je don Bosko bil vedno brez pare, a je s pomočjo božje previdnosti, ki se je posluževala dobrih ljudi, napovedoval in uresničeval vedno nove cerkve, mladinske domove...

33. Kako je don Bosko dobil prvo miloščino za svoj oratorij v Pinardi-jevi lopi

Iz rojstnega kraja v Becchijih sta don Bosko in njegova mati Marjeta potovala proti Turinu. Mati Marjeta je sklenila, da bo pomagala sinu pri reševanju mladih duš s tem, da mu bo gospodinjala.

Na Rondoju, križišču valdoške ulice s cesto Kraljice Margerite, sta srečala pobožnega in dobrega duhovnika Janeza Vola, ki je

bil že dolgo let zvest prijatelj našega očeta. Po pozdravu je stekel pogovor:

Odkod pa, dragi don Bosko z vašo mamo, vsa pokrita s prahom in z gladom na obrazu?

Prihajava iz Becchijev, iz najinega rojstnega kraja.

Pa zakaj kar peš?

Ker nama manjka penki-cvenki, je odvrnil don Bosko in podrgnil palec ob kazalec desne roke, in tako zelo učinkovito potrdil, da je denarnica prazna.

Kje pa mislita živeti?

V Pinardi-jevi lopi, ki sem jo dal preurediti za dom, oratorij in kapelo.

Toda, človek božji, od česa bosta pa živela? Saj ste vendar brez uradne nastavitve in zato tudi brez stalne plače.

Na to vprašanje ta hip res ne znam odgovoriti. Bogu sva se zapupala, zato nama njegova pomoč ne bo manjkala.

Imata kaj za večerjo?

Ne.

Imata vsaj kaj za pod zob?

O, tu v cekarju nekaj imava, je dejala mati Marjeta.

Že prav, že prav, je sam zase momljal dobri duhovnik. Bil je ganjen ob izjavi tolike vere v božjo previdnost.

Če bi mogel, bi vama prav rad pomagal, je dejal in iskal po žepih denar. Pravzaprav vaju občudujem in se vama čudim. Žal mi je, da nimam pri sebi denarja. No, pa vzemita, kar imam. Pri tem si je odpel žepno uro z verižice in jo dal don Bosku.

Ostali boste brez ure, se je začudil don Bosko.

Saj imam še drugo uro. Prodaj to in si kupita kaj za prvo silo. Do svojega stanovanja pa ure ne potrebujem, saj ni kompas.

Don Bosko je prevzet od ginjenosti vzel uro in jo iz hvaležnosti do svojega dobrotnika spoštljivo poljubil. Obrnil se je k materi, ji pokazal darilo in se pomembno nasmehnil. Tudi materi so stopile solze v oči.

Ali ni to, draga mama, ji je rekel, očiten dokaz, da bo božja previdnost po očetovsko skrbela za naju?

Tako je dobil don Bosko v roke prvi dar, kakor pripovedujejo letopisi Oratorija, iz rok dobrega, sočutnega duhovnika, ki je po božjem navdihnjenju zaslužil velike reči, ki jih je Bog hotel izvršiti po našem svetem očetu.